

ET

EUROOPA
KONTROLLIKODA

2025

ELi auditi lühikokkuvõte

Euroopa Kontrollikoja
2025. aasta aastaaruannete tutvustus

EUROOPA KONTROLLIKODA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel. +352 4398-1
Päringud: <https://eca.europa.eu/et/contact>
Veebisait: <https://eca.europa.eu>
Sotsiaalmeedia: @EUauditors

NB! Ümardamise tõttu ei pruugi mõned käesolevas dokumendis esitatud arvude kogusummad võrduda üksikute kirjete summaga.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab internetist Euroopa serverist (<https://europa.eu>).

ET

2025

ELi auditi lühikokkuvõte

Euroopa Kontrollikoja
2025. aasta aastaaruannete tutvustus

Sisukord

Presidendi eessõna	4
Koondtulemused	7
Peamised leiud	7
Mida me auditeerisime	10
Meie leiud	12
Täpsem ülevaade meie töö tulemustest	20
Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine	20
ELi eelarvest rahastatud tegevuse tulemuslikkus	33
Tulud	37
Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond	40
Ühtekuuluvus, vastupanuvõime ja väärtused	44
Loodusvarad	50
Ränne ja piirihaldus, julgeolek ja kaitse	55
Naabrus ja maailm	59
Euroopa avalik haldus	62
Taaste- ja vastupidavusrahastu	64
2022. aastal avaldatud eriaruannetes esitatud soovitude täitmise kontrolli tulemused	70
Euroopa Arengufondid	72
Taustteave	77

Presidendi eessõna

Meie 2025. aasta aruanne avaldatakse paralleelselt käimasolevate läbirääkimistega Euroopa järgmise pikaajalise eelarve ehk mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 üle. Uus finantsraamistik annab võimaluse tegeleda paljude liidu ees seisvate probleemidega. Euroopa Komisjon lubab suuremat, kiiremat, ambitsioonikamat, kuid ka lihtsamat ja paindlikumat finantsraamistikku, et muuta Euroopa strateegilisemaks ja reageerimisvõimelisemaks.

Uue raamistiku eesmärk on saavutada palju tulemusi ajal, mil prioriteedid laienevad ja vajadused muutuvad. Ambitsioonikad eesmärgid on olulised, kuid raamistiku lisaväärtuse ja tõhususe tagamiseks on oluline õppida varasematest edusammudest ja ebaõnnestumistest. 2025. aasta aruandes ning meie hiljutises ja käimasolevas audititöös tuuakse välja kogemused ja praktilised meetmed, et muuta ambitsioonid tõhusaks.

Esitame märkusteta arvamuse 2025. aasta raamatupidamise aastaaruande kohta ja kinnitame, et see kajastab täpselt ELi finantsolukorda. Juhime siiski tähelepanu asjaolule, et komisjon läks üle uuele finantsteabesüsteemile. Seetõttu tehti raamatupidamises vigu, mis nõudsid käsitsi korrigeerimist ja kooskõlastavat võrdlemist ja suurendasid meie jaoks audititöö mahtu. Taas kord esitame märkusteta arvamuse ELi tulude kohta, milles ei esinenud olulisi vigu.

Meie hinnanguline veamäär ELi eelarve kulutuste kohta on 3,8% (2024. aastal 3,6%), mis ületab meie olulisuse läve. Märkimisväärne osa meie auditi andmekogumist on olulisel määral vigadest mõjutatud ja seetõttu esitame ELi eelarve kulutuste kohta vastupidise arvamuse.

Meie auditeeritud kulutuste andmekogum moodustas üldeelarve raames kokku 130,8 miljardit eurot. Kõige suurema osa olulisest veamäärast moodustas rubriik „Loodusvarad ja keskkond“, mille hinnanguline veamäär oli 3,9% (2024. aastal 2,6%). Rubriigi „Ühtekuuluvus, vastupanuvõime ja väärtused“ hinnanguline veamäär oli 6,6% (2024. aastal 5,7%). Kokku moodustasid need kaks kuluvaldkonda kaks kolmandikku meie auditi andmekogumist. Kõige levinumad vead ELi eelarves on seotud rahastamiskõlblikkuse küsimustega, nagu rahastamiskõlbmatud kulud, projektid, tegevused või toetusesaajad, samuti riigihanke- ja toetuste andmise menetluste rikkumised ning tõendavate dokumentide puudumine.

Taaste- ja vastupidavusraha rakendamismudel erineb tavapärastest eelarvekuludest. Maksed sõltuvad eesmärkide ja sihtide täitmisest ning nende puhul järgitakse kuludega sidumata rahastamise mudelit, mitte ei tugine taaste- ja vastupidavusraha tulemustele ning ELi ja liikmesriikide eeskirjadele. Sellest tulenevalt ei ole taaste- ja vastupidavusraha tulemused võrreldavad tavapäraste eelarvekuludega ning me esitame nende kohta eraldi auditiarvamuse.

2025. aastal oli taaste- ja vastupidavusraha kogukulutuste maht 45,4 miljardit eurot. Üheksale liikmesriigile tehtud maksetes tuvastasime juhtumeid, kus eesmärgid ja sihid ei olnud rahuldavalt täidetud, samuti toepeltrahastamise ning taaste- ja vastupidavusraha rahastamiskõlblikkuse perioodidega seotud probleeme. Lisaks leidsime puudusi liikmesriikide maksetaotluste komisjonipoolses hindamises ja täheldasime, et liikmesriikide kontrollisüsteemid ei ole endiselt piisavalt tõhusad. Seetõttu esitame taaste- ja vastupidavusraha kulutuste kohta märkustega arvamuse.

2025. aasta lõpuks oli komisjon teinud 102 toetusmakset kogusummas 223,9 miljardit eurot. Seega tuleb 38% olemasolevatest toetusvahenditest välja maksta taaste- ja vastupidavusraha viimasel aastal. Komisjoni ettepanekutes järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta nähakse ette ELi rahastamise üleminek mudelile, mis on suures osas sarnane taaste- ja vastupidavusraha. Leidsime siiski, et taaste- ja vastupidavusraha, mis on kiireks erakorraliseks toetuseks loodud ajutine vahend, on mitmeid puudusi tulemuslikkuses, vastutuses ja läbipaistvuses. Seetõttu kordame oma üleskutset kaasseadusandjatele käsitleda küsimusi ja õppetunde, mis on esitatud meie arvamustes mitmeaastase finantsraamistiku ettepanekute kohta, ning meie hiljutises audititöös seoses taaste- ja vastupidavusraha.

Meie aastaaruanne sisaldab eelarve haldamist ja finantsjuhtimist käsitlevat peatükki, milles kirjeldatakse ELi tulevaste eelarvetega seotud riske ja väljakutseid. Eelkõige võib ELi laenude kogusumma ulatuda 2027. aastaks triljoni euroni, kusjuures suure osa sellest moodustab taasteraha „NextGenerationEU“ (NGEU). Oma ettepanekus järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta soovib komisjon kehtestada iga-aastaseks kindlaksmääratud summaks 24 miljardit eurot (jooksevhindades), et katta nii intressi- kui ka põhisumma tagasimaksed. Ainuüksi NGEU tagastamatu toetusega seotud intressikulud aastatel 2028–2034 võivad ulatuda ligikaudu 93 miljardi euroni. Kuna laenuvõtmise mõju tulevastele eelarvetele muutub üha selgemaks, on oluline märkida, et mitmeaastase finantsraamistiku ettepanekud võimaldavad ka märkimisväärseid laene Ukraina toetamiseks ja liikmesriikide riiklike kavade rahastamiseks, ning tõsise kriisi jaoks mõeldud mehhanismi võimalikuks kasutamiseks. Kavandatud laenuvõtmise puhul võib osutuda vajalikuks see, et liikmesriigid suurendaksid oma osamakseid võlakulude katmiseks juba niigi pingeliste eelarvete kontekstis.

Tulevaste eelarvete puhul kutsume üles ettevaatlikkusele, kuna kavandatud uute tuluvoogude heakskiitmata jätmine võib põhjustada ELi eelarves märkimisväärse puudujäägi, mis nõuaks liikmesriikidelt suuremaid osamakseid või eelarve üldise ambitsioonikuse vähendamist.

6

Kokkuvõttes nõuavad ambitsioonikad eelarved sama ambitsioonikaid kaitsemeetmeid. Kui tulevikus minnakse üle mudelile, milles rahastamine ei ole seotud kuludega, vaid põhineb eesmärkidel ja sihtidel, on meil vaja õppida senistest kogemustest ning tugevdada kogu süsteemis aruandekohustust ja läbipaistvust. Selleks on vaja usaldusväärseid eesmärke ja sihte, mõõdetavaid tulemusi, usaldusväärset seiret ja kontrolli ning liikmesriikide tugevaid kindlustandvaid raamistikke, mille abil tagada, et ELi vahendid annavad ELi kodanike jaoks soovitud tulemusi.

Lõpetuseks tänan siiralt kolleege, kelle professionaalsus, asjatundlikkus ja pühendumus teevad meie töö võimalikuks ja tugevdavad pidevalt meie institutsiooni.

Tony Murphy
President

Koondtulemused

Peamised leiud

Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 287 esitame Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule **kinnitava avalduse**, mis käsitleb ELi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsust ning tehingute seaduslikkust ja korrektsust. See on meie aastaaruande keskne element.

Arvamus

Esitame Euroopa Liidu 2025. aasta raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse kohta märkusteta auditiarvamuse, lisades asjaolu rõhutava lõigu, mis on seotud komisjoni uue IT-süsteemi SUMMA kasutuselevõtuga.

Esitame märkusteta arvamuse ka 2025. aasta tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta.

Esitame kaks eraldi arvamust 2025. aasta kulutuste seaduslikkuse ja korrektsuse kohta:

- ELi eelarve kulutuste seaduslikkuse ja korrektsuse kohta esitame vastupidise arvamuse;
- taaste- ja vastupidavusrahastu kulutuste seaduslikkuse ja korrektsuse kohta esitame märkustega arvamuse.

2025. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esimene SUMMA-s esitatud finantsteabe põhjal koostatud aruannete kogum. Eelarveaasta lõpus toimuva kontode sulgemise käigus tuvastas juhtkond uuest süsteemist tulenevaid probleeme, mis mõjutasid märkimisväärselt raamatupidamise aastaaruande koostamist, ning ka kontrollikoda tuvastas hiljem auditi käigus probleeme. Need nõudsid käsitsi korrigeerimist ja kooskõlastavat võrdlemist. Me kaalusime nende leidude kumulatiivset mõju koos komisjoni võetud parandusmeetmete ja aastalõpu menetlustega. Kuigi tuvastatud probleemid näitasid, et üleminek SUMMA-le suurendas 2025. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel veariski, järeldasime, et pärast korrigeerimiste tegemist ei olnud nende üldine mõju raamatupidamise aastaaruandele oluline.

31. detsembril 2025 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruandes heaks kiidetud eelarvekulutuste üldine hinnanguline veamäär on 3,8% (2024. aastal 3,6%). Suur osa kulutustest on olulisel määral vigadest mõjutatud. See puudutab kulutusi, mille puhul tuleb järgida keerukaid eeskirju (peamiselt kulude hüvitamisel põhinevad kulutused). Nende hinnanguline veamäär on 5,6%. Sellised kulutused moodustasid 2025. aastal 75,8 miljardit eurot (58% meie auditikogumist). Meie leitud vigade mõju aasta heakskiidetud kulutustele on seetõttu oluline ja läbiva iseloomuga ning me esitame ELi eelarve kulutuste kohta vastupidise arvamuse.

Taasterahastu „NextGenerationEU“ (NGEU) abil mobiliseeris EL olulises mahus vahendeid, et leevendada COVID-19 pandeemia sotsiaal-majanduslikku mõju. Kõige suuremat osa NGEU vahenditest kasutatakse taaste- ja vastupidavusrahistu jaoks, mille kaudu oli 2025. aasta lõpuks liikmesriikidele välja makstud tagastamatut toetust summas 237,5 miljardit eurot ja finantslaenuna antavat toetust summas 155,9 miljardit eurot.

Taaste- ja vastupidavusrahistu vahenditest tegi komisjon 2025. aastal liikmesriikidele 37 toetusmakset. Need hõlmasid kokku 697 eesmärki ja 342 sihti. 16 meie kontrollitud 420 eesmärgist ja sihist ei vastanud makse- ja rahastamiskõlblikkuse tingimustele. Kõnealused juhtumid puudutavad üheksale liikmesriigile tehtud üheksat makset. Kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete elementide põhjal järeldame, et meie leidude üldine mõju on oluline, kuid ei ole taaste- ja vastupidavusrahistu aasta heakskiidetud kulude puhul läbiv. Seetõttu esitasime taaste- ja vastupidavusrahistu kulutuste kohta märkustega arvamuse.

Eelmisel aastal ei teinud me Poolale tehtud esimese makse puhul järeldust kahe kontrollieesmärgi rahuldava täitmise kohta, mis olid eeltingimuseks kõigile taaste- ja vastupidavusrahistust Poolale tehtavatele maksetele. Ootame ära Euroopa Liidu Kohtu lõplikud otsused nende eesmärkidega seotud kohtuasjades, enne kui teeme järelduse selle kohta, kas need eesmärgid ja veel üks nendega otseselt seotud eesmärk on rahuldavalt täidetud.

Ühtlasi märgime, et NGEU tagastamatu rahalise toetuse rahastamiseks kapitaliturgudelt laenatud summad on ELi eelarves ja konsolideeritud finantsaruannetes esitatud erinevalt. Kooskõlas taaste- ja vastupidavusrahistu määrusega käsitatakse laenatud summasid, mis 2025. aastal moodustavad 18% ELi tuludest, sihtotstarbelise välistuluna, mis lisandub heakskiidetud eelarvele. Sellise ebahariliku eelarvekäsitle tõttu ei mõjuta NGEU rakendamine formaalselt põhimõtet, et ELi aastaelarve tulud ja kulud peavad olema tasakaalus. Tulemiaruanne ei sisalda neid summasid tuluna, kuid sisaldab NGEU tagastamatu rahalise toetusega seotud kulusid, millel on negatiivne mõju eelarveaasta tulemile. Negatiivne majandustulem suurendab netovara puudujääki, mis kajastub ELi bilansis, ja seetõttu tuleb seda rahastada tulevastest eelarvetest.

Peamised audititeemad on teemad, mis meie kutsealase otsustuse kohaselt olid vaatlusaluse perioodi finantsaruannete auditeerimisel kõige olulisemad. Need on järgmised:

- o 2025. aastal jäi pensionikohustuse suurus endisele tasemele. Mõningane vähenemine tulenes ELi töötajate karjääri edenemisest, intressikuludest ja diskontomäära suurenemisest 0,5% võrra;
- o 2025. aasta lõpu seisuga kuulus toetusesaajatele väljamaksmisele hinnanguliselt 187,5 miljardit eurot kantud rahastamiskõlblikke kulusid, mille kohta ei olnud veel maksetaotlusi esitatud (2024. aastal 160,7 miljardit eurot). Programmide kulutuste prognoositud üldine suurenemine tuleneb asjaolust, et eelmine programmitöö periood hakkab lõpule jõudma ja 2021.–2027. aasta MFRI vahendite kasutamine on olnud oodatust aeglasem;
- o järeltame, et Venemaa poolt Ukraina vastu algatatud agressioonisõja mõju on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes õiglaselt kajastatud.

2025. aastal teatasime OLAFi 17-st pettusekahtlusega juhtumist (2024. aastal 19), millest seitse tuvastati 2024. aasta kulutuste auditi käigus, seitse 2023. aasta kulutuste auditi käigus ja üks ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA) tulemusauditi raames. Kahest järelejäänud juhtumist ühest teavitas kontrollikoja hanketalitus, teisest aga üks kolmas isik. Selle tulemusena on OLAF 2026. aasta juuni seisuga algatanud juba viis juurdlust. Samal ajal edastasime neist juhtudest 12 ka EPPO-le, kes on neist kaheksa suhtes juurdluse algatanud.

*Soovite täiendavat teavet? Meie 2025. aasta aastaaruanne on täies mahus avaldatud meie **veebisaidil** (eca.europa.eu).*

Mida me auditeerisime

ELi 2025. aasta eelarve arvudes

Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad vastu ELi aastaeelarve, mis põhineb mitmeks aastaks kokku lepitud pikemaajalisel raamistikul (mitmeaastane finantsraamistik ehk MFR). 2025. aastal tehti sellest eelarvest makseid 155,2 miljardi euro ulatuses, mis moodustas 96,3% olemas olnud summast.

Koos sihtotstarbelisest tulust tehtud täiendavate maksetega summas 57,6 miljardit eurot (peamiselt NGEU ja REPowerEU) ning ülekantud assigneeringute ja uuesti kättesaadavaks tehtud summadega (3,6 miljardit eurot) oli maksete kogusumma 2025. aastal 216,4 miljardit eurot. Maksete eelarve kasutamise määr oli seega 86,2% kõigist maksete assigneeringutest summas 251,0 miljardit eurot.

Kui taaste- ja vastupidavusrahastu toetused summas 40,1 miljardit eurot välja arvata, moodustasid ELi eelarvekulutused 2025. aastal kokku 176,3 miljardit eurot, mis on 1,9% ELi liikmesriikide valitsemissektori kogukuludest ja 1,0% nende kogurahvatulust.

Kust on raha pärit?

2025. aasta eelarvetulu kokku oli 224,4 miljardit eurot. Suurimat osa ELi eelarvest (101,7 miljardit eurot) rahastatakse summadest, mida liikmesriigid maksavad proportsionaalselt oma kogurahvatuluga. Muud allikad on liikmesriikide kogutud käibemaksul põhinev osa (23,9 miljardit eurot), tollimaksud (23,0 miljardit eurot) ja ringlusse võtmata plastpakendijäätmetel põhinev osa (6,9 miljardit eurot). 40,2 miljardit ELi tuludest moodustab raha, mis on laenatud liikmesriikidele NGEU raames tagastamatu rahalise toetuse andmiseks. On ka muid tulusid (28,8 miljardit eurot). Kõige olulisemad neist on liidu lepingutest ja programmidest tulenevad sisse- ja tagasimaksud.

Milleks raha kasutatakse?

ELi raha makstakse toetusesaajatele välja kas ühekordsete maksetena, iga-aastaste osamaksetena või mitmeaastaste kuluprogrammide raames mitme maksena. [Joonisel 1](#) on näidatud, et suurim osa ELi eelarvest eraldati valdkondadele „Loodusvarad ja keskkond“ ning „Ühtekuuluvus, vastupanuvõime ja väärtused“, millele järgnes „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“.

Joonis 1. ELi 2025. aasta eelarvekulutused^(*) MFRi rubriikide kaupa

(miljardites eurodes)

(*) ELi eelarvekulutused ei hõlma taaste- ja vastupidavusraha sihttoetusi.

Allikas: kontrollikoda.

Taaste- ja vastupidavusraha raames fikseerivad liikmesriigid oma riiklikes taaste- ja vastupidavuskavades eelnevalt reformid ja investeeringud, ning komisjon maksab neile asjaomaste eesmärkide ja sihtide saavutamise eest. Liikmesriigid võivad taotleda väljamakseid kuni kaks korda aastas, kui nad esitavad piisavad tõendid, et vastavad eesmärgid ja sihid on rahuldavalt täidetud. 2025. aasta lõpuks oli komisjon teinud 102 toetusmakset (2021. aastal ühe, 2022. aastal 13, 2023. aastal 23, 2024. aastal 28 ja 2025. aastal 37) kogusummas 223,9 miljardit eurot.

Mida meie audit hõlmas?

Auditeerime igal aastal raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsust ning selle aluseks olevate tulu- ja kulutehingute korrektsust.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse hindamiseks kontrollisime, kas arvestusprotsessid toimivad asjakohaselt ning kas nende abil saadavad arvestusandmed on täielikud, korrektselt kajastatud ja ELi finantsaruannetes õigesti esitatud. 1. jaanuaril 2025 võttis komisjon kasutusele uue keske eelarve-, kassa- ja raamatupidamisteabe süsteemi SUMMA. Ülemineku ulatuse ja suurenenud veariski tõttu korraldasime IT-auditi ekspertide abiga täiendavaid auditiprotseduure, nagu sisekontrolli laiendatud testimine ja täiendav substantiivne testimine uuest süsteemist mõjutatud valdkondades.

Meie auditi andmekogum tulude testimiseks moodustas 2025. aastal 224,4 miljardit eurot. Meie üldine kulude auditi andmekogum oli üldeelarve puhul 130,8 miljardit eurot. See summa koosnes vahe- ja lõppmaksetest. Moodustasime sellest andmekogumist 750 tehingust koosneva esindusliku valimi. Taaste- ja vastupidavusrahastu 2025. aasta kulutused olid kokku 45,4 miljardit eurot ning meie audit hõlmas kõiki 37 toetusmakset kogusummas 40,1 miljardit eurot ja eelmaksete tasaarvestamist kogusummas 5,3 miljardit eurot.

Üldeelarve kulutusi uurime hetkel, mil ELi vahendite lõplikud saajad on võtnud meetmeid või kandnud kulusid. Taaste- ja vastupidavusrahastust liikmesriikidele tehtavate maksete tingimusena nõuab komisjon, et eelnevalt kindlaks määratud eesmärgid või sihid oleksid rahuldavalt täidetud. Me kontrollime taaste- ja vastupidavusrahastu kulutusi hetkel, mil liikmesriigid taotleavad makset oma eelnevalt kindlaks määratud eesmärkide või sihtide saavutamise eest, ning hetkel, mil komisjon on need heaks kiitnud. Keskendusime sellele, kas eesmärgid ja sihid on rahuldavalt täidetud ning rahastamiskõlblikkuse tingimused on täidetud. Meie audit ei hõlma taaste- ja vastupidavusrahastu laenukomponenti.

Iga mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi puhul hindasime ka valitud juhtimis- ja kontrollisüsteeme. Lisaks hindasime peadirektoraatide tööd raamatupidamise aastaaruannete ja lõpetamisotsuste läbivaatamisel ja kinnitamisel ning seda, kuidas peadirektoraadid kasutasid selle töö tulemusi oma 2025. aasta tegevusaruannetes ning iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes.

Meie leiud

ELi raamatupidamise aastaaruanne annab õige ja õiglase ülevaate

ELi 2025. aasta raamatupidamise aastaaruanne kajastab kõigis olulistes aspektides õiglaselt ELi finantstulemusi ning liidu varasid ja kohustusi aasta lõpu seisuga vastavalt rahvusvahelistele avaliku sektori raamatupidamisstandarditele.

Esitame raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse kohta märkusteta arvamuse, kuid **rõhutame asjaolu**, mis on avaldatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades ja kirjeldab üleminekut uuele finantsvaldkonna IT-süsteemile SUMMA.

Eelarveaasta lõpus toimuva kontode sulgemise käigus tuvastas komisjon uuest süsteemist tulenevaid probleeme, millel oli märkimisväärne mõju raamatupidamisaruannete koostamisele. Lisaks tuvastasime meie oma auditi käigus hiljem muid probleeme. Need nõudsid käsitsi korrigeerimist ja kooskõlastavat võrdlemist. Komisjon kavatseb järgmistel aastatel uut süsteemi ja sellega seotud kontrolle täiustada ja edasi arendada. Meie arvamust see asjaolu ei muuda.

Meie IT-audititöös SUMMA kohta tuvastati mõningaid olulisi sisekontrolli puudusi seoses kasutajate juurdepääsu haldamise ja IT-muudatuste haldamisega. Kuigi kontrolle tehti, võivad need puudused suurendada ohtu finantstehingute usaldusväärsusele ja kahjustada süsteemi toimimist. Leidsime ka puudusi intsidentide lahendamise ja talitluspidevuse juhtimises, mis võib suurendada tegevust segavate häire riski.

SUMMA IT-auditi põhjal soovitame komisjonil kõrvaldada 2026. aasta lõpuks allesjäänud tegevusalased puudused, tagada töökindlad ja jälgitavad ajutised lahendused ja kavandada õigeaegsed alalised lahendused ning kõrvaldada süsteemi sisekontrolli puudused.

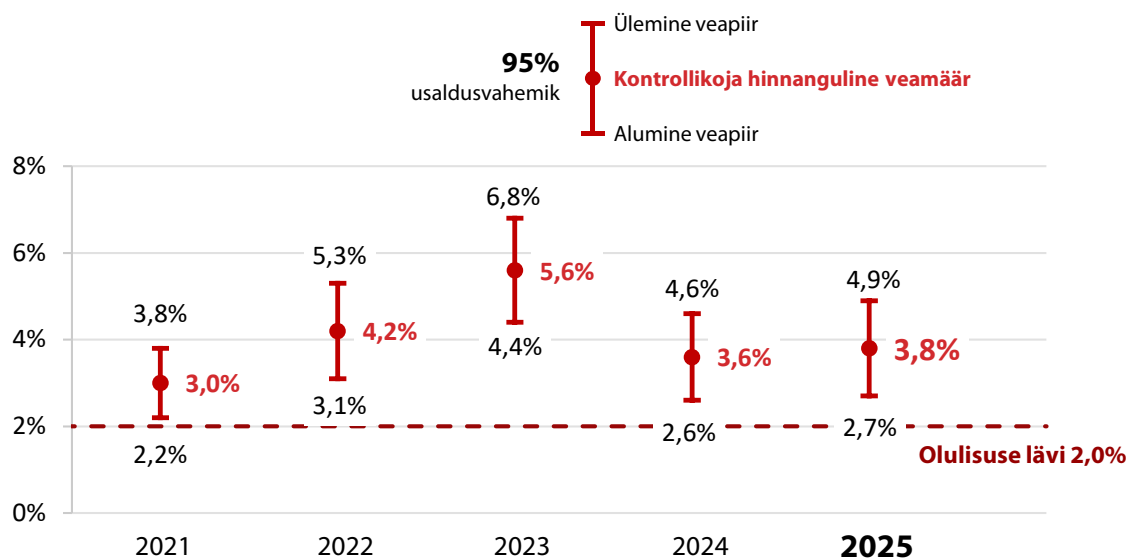
Märkusteta arvamus tulude kohta

Järeldame, et tulud ei olnud olulisel määral vigadest mõjutatud. Tulude haldamise süsteemid, mida me kontrollisime, olid üldjoontes mõjusad.

Vastupidine arvamus ELi eelarvekulutuste kohta

ELi eelarvekulutuste puhul on veamäär meie hinnangul vahemikus 2,7–4,9%. Selle vahemiku keskpunkt, ehk kõige kontrollikoja hinnanguline veamäär, on võrreldes eelmise aastaga suurenenud 3,6%-lt 3,8%-le (vt [joonis 2](#)).

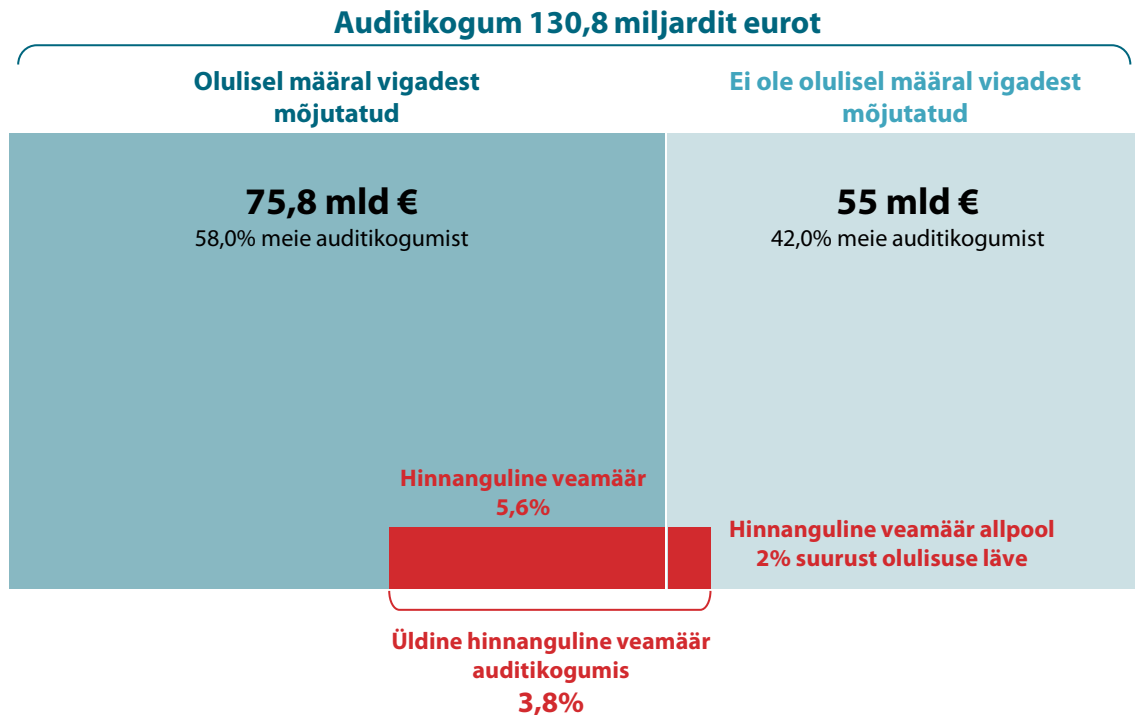
Joonis 2. Hinnanguline veamäär (2021–2025)

Allikas: kontrollikoda.

Jooniselt 3 on näha, et auditeeritud valdkonnad, mis on olulisel määral vigadest mõjutatud, moodustavad meie auditi andmekogumist 58,0% (2024. aastal 68,9%). Võttes arvesse mitmeaastase finantsraamistiku kõigi rubriikide testimise tulemusi, on meie hinnangul kulude selle osa veamäär 5,6% (2024. aastal 5,2%).

Joonis 3. Meie 2025. aasta auditikogumi osa, mis on olulisel määral vigadest mõjutatud

Allikas: kontrollikoda.

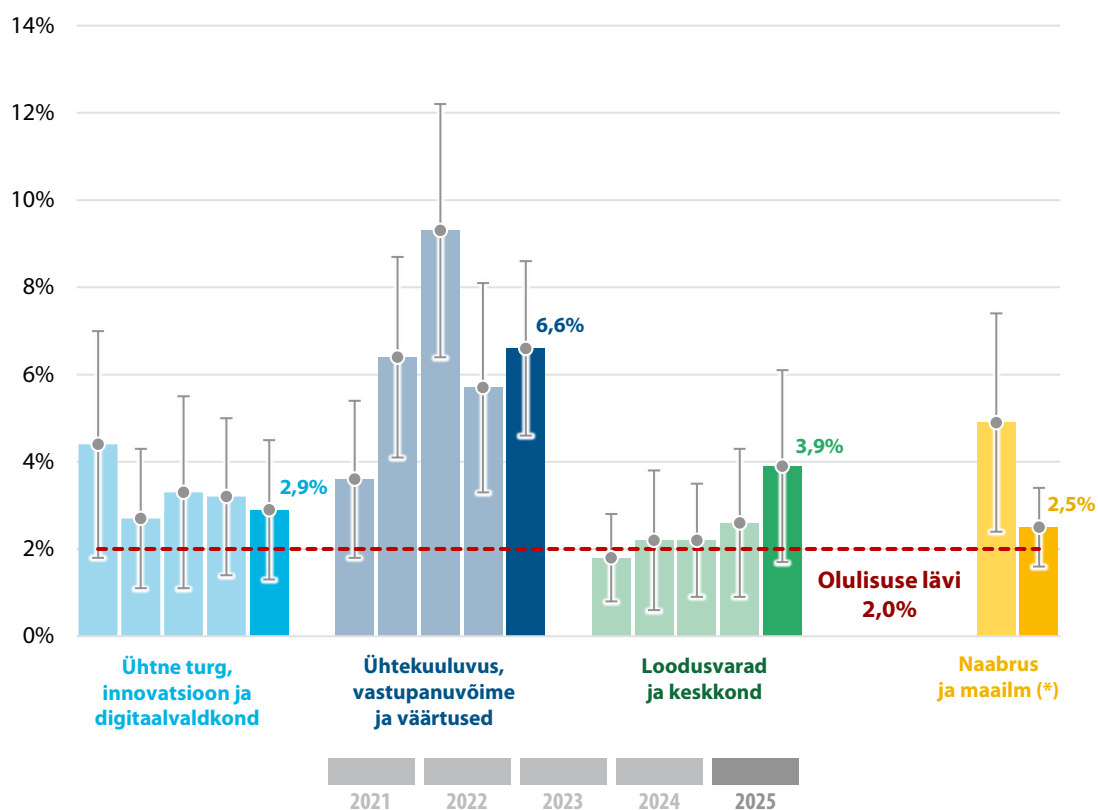
Auditeeritud valdkonnad, mis on olulisel määral vigadest mõjutatud, puudutavad peamiselt **kulude hüvitamisel põhinevaid makseid**, mille puhul peavad toetusesaajad kantud rahastamiskõlblike kulude eest maksetaotluse esitama. Selleks peavad toetusesaajad tõendama nii seda, et nad tegelevad toetuskõlbliku tegevusega, kui ka seda, et on kandnud kulusid, mille hüvitamisele neil on õigus. Seejuures peavad tuleb neil järgida keerulisi õigusnorme, mis reguleerivad seda, mille hüvitamist on võimalik taotleda (rahastamiskõlblikkus) ja seda, kuidas korrektselt kulusid kanda (hankelepingute sõlmimise kord ja riigiabi eeskirjad).

Järeldame, et 42,0% meie auditi andmekogumist ei sisalda olulisi vigu, mis tähendab, et kulutuste selle osa hinnanguline veamäär jääb alla 2% suuruse olulisuse läve. See osa andmekogumist hõlmab kulutusi, mis on seotud **toetusõigustel põhinevate maksetega**, mille puhul toetusesaajad peavad vastama teatavatele tingimustele (nt otsetoetused põllumajandustootjatele, v.a ökokavad), samuti osa halduskuludest (ELi töötajate palgad ja pensionid), eelarvetoetust kolmandatele riikidele ning programmi „Erasmus+“ üliõpilas- ja muid liikuvusmeetmeid. Tuvastasime aga vigu Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) otsemaksete tehingutes, nimelt toetuskõlbmatu maa deklareerimist, või tõendite puudumist selle kohta, et maa oli seda taotleivate toetusesaajate õiguspärasel kasutusel.

Suurima osa olulisel määral vigadest mõjutatud auditikogumist moodustab rubriik „Loodusvarad ja keskkond“ (29,5 miljardit eurot), millele järgnevad „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“ (17,4 miljardit eurot), „Ühtekuuluvus, vastupanuvõime ja väärtused“ (11,4 miljardit eurot) ning „Naabrus ja maailm“ (9,3 miljardit eurot).

Joonisel 4 võrreldakse meie hinnangulisi veamäärasid rubriikides „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“, „Ühtekuuluvus, vastupanuvõime ja väärtused“ ning „Loodusvarad ja keskkond“ aastatel 2021–2025.

Joonis 4. MFRi rubriikide 1, 2, 3 ja 6 hinnangulised veamäärad (2021–2025)

(*) Me ei esitanud aastatel 2021–2023 eraldi hinnangut rubriigi „Naabrus ja maailm“ kohta.

Allikas: kontrollikoda.

Ka 2025. aastal leidsime, et rahastamiskõlblikkuse vead, peamiselt rubriikides „Loodusvarad ja keskkond“, „Ühtekuuluvus, vastupanuvõime ja väärtused“, „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“ ning „Naabrus ja maailm“ moodustasid suurima osa (51%) hinnangulisest veamäärast auditikogumi selles osas, mis oli olulisel määral vigadest mõjutatud (2024. aastal 64%).

Vead, mis on seotud hankelepingute sõlmimise korra ja sihttoetuste andmise menetluste rikkumisega, peamiselt rubriikides „Ühtekuuluvus, vastupanuvõime ja väärtused“, „Euroopa avalik haldus“, „Naabrus ja maailm“ ning „Ränne ja piirihaldus“, moodustasid 26% (2024. aastal 16%) auditikogumi selle osa hinnangulisest veamäärast 2025. aastal. Lisaks moodustasid 19% maksed, mille kohta ei esitatud tõendavaid dokumente, peamiselt rubriikides „Loodusvarad ja keskkond“, „Ühtekuuluvus, vastupanuvõime ja väärtused“ ning „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“ (2024. aastal 9%).

Alates 2025. aastast oleme viinud riigihankevigade kvantifitseerimise metoodika kooskõlla metoodikaga, mida komisjon ja liikmesriigid kasutavad eelarve jagatud täitmise alla kuuluvates poliitikavaldkondades.

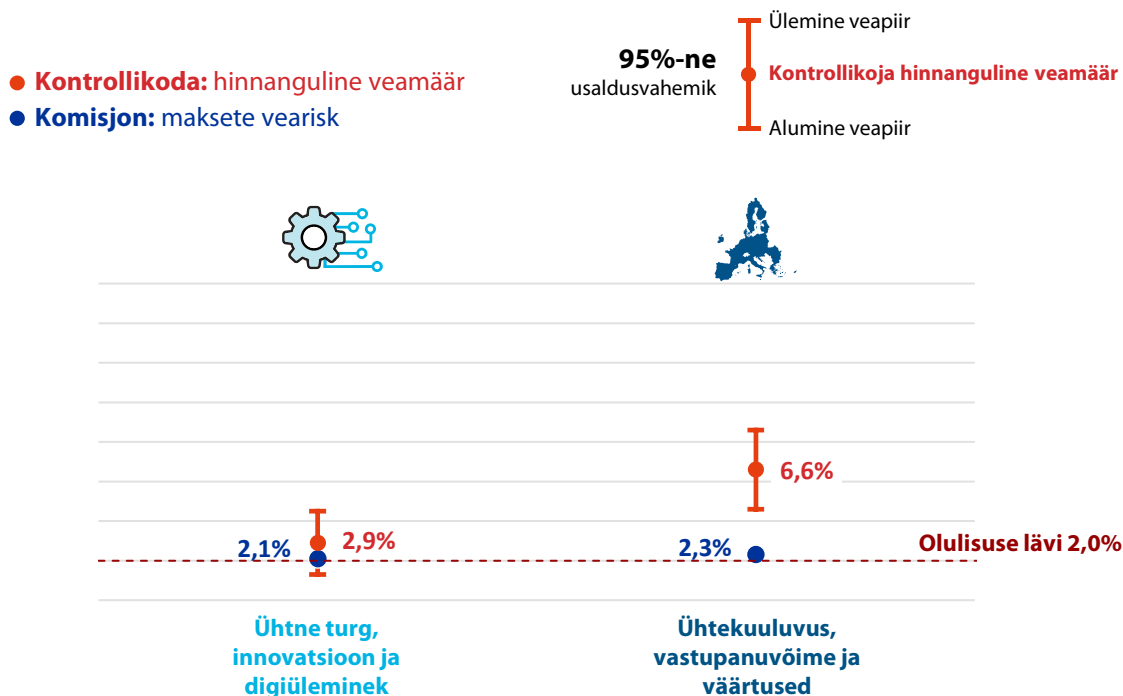
Meie hinnanguliste veamäärade võrdlemine komisjoni omadega

2025. aasta haldus- ja tulemusaruandes esitab komisjon oma maksete hinnangulise veariski MFRI kõigis rubriikides, välja arvatud rubriik 3: „Loodusvarad ja keskkond“ ning rubriik 6: „Naabrus ja maailm“. **Joonisel 5** esitatakse komisjoni hinnanguline maksete vearisk MFRI rubriikides, mille kohta me esitame eraldi hinnangu, koos meie usaldusvahemikuga (95% suurune kindlus) hinnangulise veamäära kohta. Komisjoni arvud jäävad rubriigis 2 („Ühtekuuluvus, vastupidavus ja väärtused“) allapoole meie usaldusvahemikku ning on rubriigis 1 („Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“) meie vahemikus, kuid allpool meie hinnangulist veamäära.

Meie hinnangul tekivad vead siis, kui raha ei kasutata kooskõlas asjakohaste ELi õigusaktidega või riigisiseste eeskirjadega. Meie määratlus ei hõlma mitte ainult kohaldatava õiguse rikkumisi, mis tulenevad ettevõtjate tegevusest või tegevusetusest, vaid ka ELi eelarvet kahjustavaid vigu, mida on teinud riiklikud ja piirkondlikud ametiasutused või komisjon ise.

Komisjoni ja kontrollikoja vastavad rollid ja volitused erinevad üksteisest, ning piiranguid on ka juhtimis- ja kontrollisüsteemides. Seetõttu ei ole komisjoni esitatud veamäär otseselt võrreldav meie hinnangulise veamääraga ja on tõenäoliselt alahinnatud.

Joonis 5. Meie 2025. aasta hinnanguline veamäär ja komisjoni hinnanguline maksete vearisk MFRi rubriikide 1 ja 2 kohta

Allikas: kontrollikoda.

Esitame taaste- ja vastupidavusrahastu 2025. aasta kulutuste kohta märkustega arvamuse

Meie töö auditi tõendusmaterjal näitab kokkuvõttes, et kontrollitud 420-st taaste- ja vastupidavusrahastu eesmärgist ja sihist 16 ei vastanud makse- või rahastamiskõlblikkuse tingimustele. Kõnealused juhtumid puudutavad üheksale liikmesriigile tehtud üheksat makset. Nende 16 leiu minimaalne finantsmõju ületab meie olulisuse läve.

Leidsime puudusi komisjoni eelhindamises. 40 juhul tugines komisjon liikmesriikide teabele ja kontrollidele, ilma et oleks kõiki nõukogu rakendusotsuse nõudeid piisavalt testinud.

Komisjoni järelauditite täitmata soovitude arv, mis on seotud kriitiliste ja väga oluliste leidudega, on vähenenud, kuid enamiku (64%) puhul neist on kokkulepitud tähtajad juba ületatud. Taaste- ja vastupidavusrahastu eelviimasel rakendusaastal oli endiselt puudusi liikmesriikide kontrollisüsteemides, sealhulgas vigu riigihangetes ja riigiabi eeskirjade järgimisel.

2025. aasta lõpuks oli nõukogu 99 korral muutnud mõnda oma rakendusotsuse meedet. Komisjoni esialgse hindamise käigus muudeti mitut eesmärki ja sihti ning kohandati neid vastavalt tegelikele saavutustele, hõlbustades seeläbi taaste- ja vastupidavusraha maksete tegemist. Meie analüüs näitab siiski, et need muudatused tehti sageli ilma nõuetekohaste piisavate selgituste või asjakohaste tõenditeta objektiivsete asjaolude kohta. Mõne muudatusega jäeti taaste- ja vastupidavusraha meetmetest välja olulised rakendusetapid, mis tähendab, et maksed olid mõnikord seotud pigem ettevalmistavate sisendite või protsesside kui algselt kavandatud väljunditega. Lisaks leidsime, et muudatustel ei pruugi olla finantsmõju, kui allapoole kohandamine puudutab n-ö nullkuluga reforme.

*Soovite täiendavat teavet? Meie 2025. aasta aastaaruanne on täies mahus avaldatud meie **veebisaidil** (eca.europa.eu).*

Täpsem ülevaade meie töö tulemustest

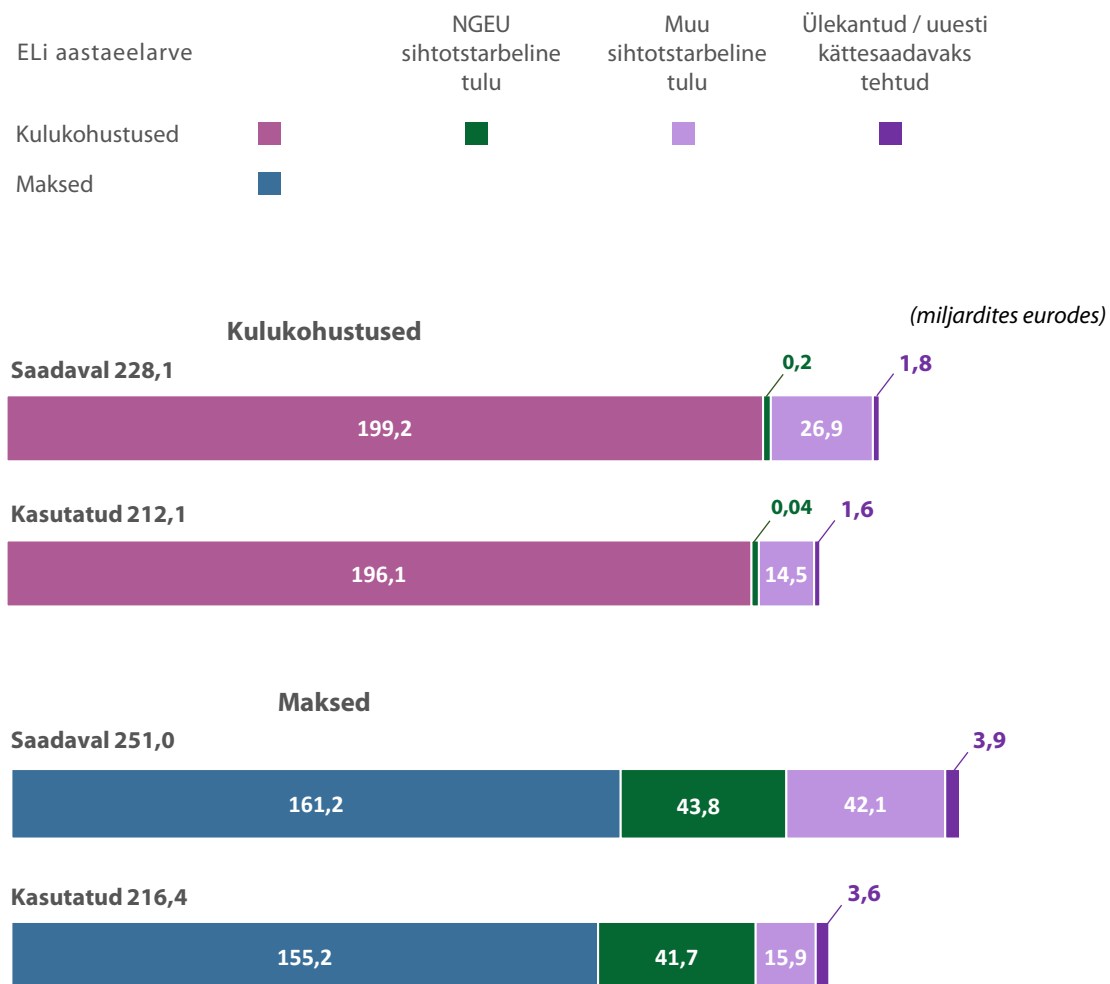
Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

Eelarve haldamine 2025. aastal

Taasterahastu „NextGenerationEU“ tõttu ületasid maksed 2025. aastal kulukohustusi

2025 oli mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 viies aasta. [Joonisel 6](#) on näidatud ELi eelarve kõik olemasolevad eraldised, sealhulgas NGEU toetused, ning nende kasutamine. Peaaegu kõik ELi 2025. aasta eelarve kulukohustuste ja maksete assigneeringud kasutati ära. NGEU tõttu oli 2025. aasta maksete kogusumma kulukohustuste kogusummast suurem.

Joonis 6. Olemasolevad ja kasutatud assigneeringud kokku, sealhulgas NGEU sihttoetused (2025)

Märkus: 2025. aastal NGEU maksete assigneeringutest (41,7 miljardit eurot) kasutati 33,2 miljardit eurot taaste- ja vastupidavusrahastu toetuste rahastamiseks ja 8,5 miljardit eurot olemasolevate programmide lisatoetuste rahastamiseks.

Allikas: kontrollikoda ELi 2025. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande põhjal.

Eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate vahendite kasutamine: 2014.–2020. aasta MFR on lõppemas ja 2021.–2027. aasta MFRi rakendamine on pärast aeglast algust kiirenenud

2014.–2020. aasta Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendite kasutusmäär jõudis 98,6%-ni, kusjuures 26 liikmesriiki olid ära kasutanud enam kui 95%

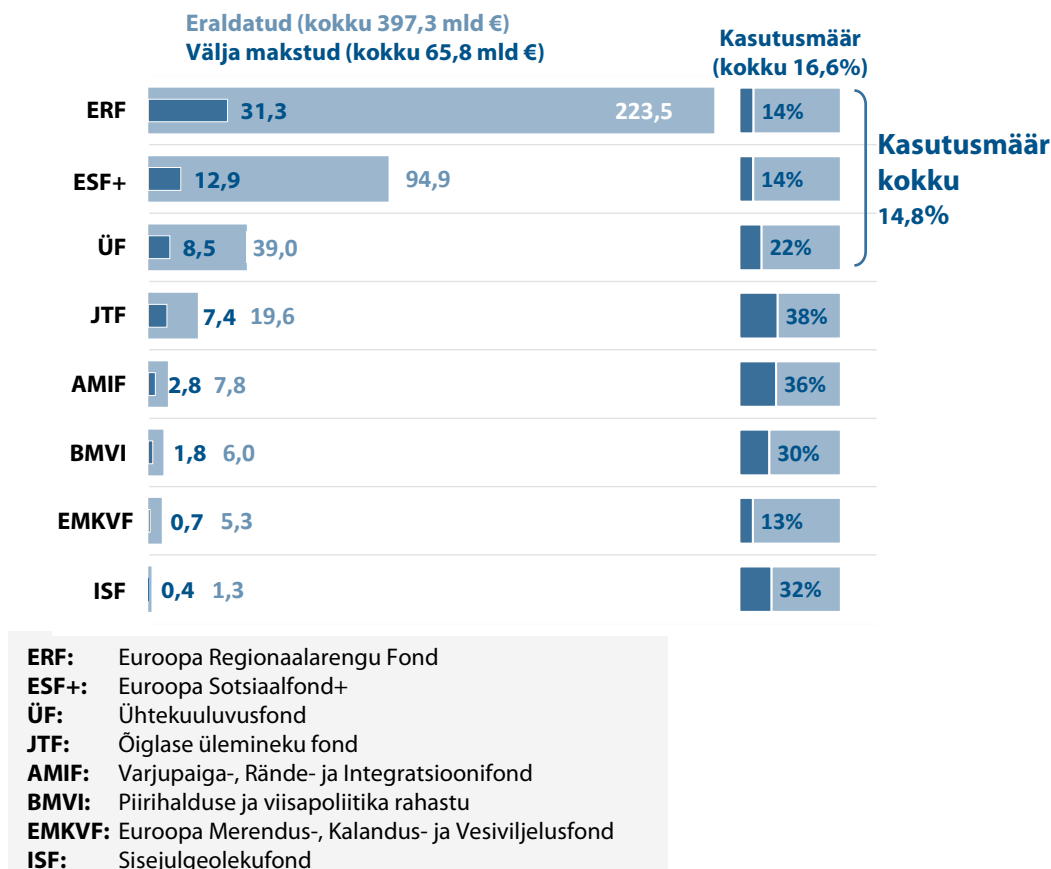
2025. aasta lõpuks moodustasid kõik 2014.–2020. aasta Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide maksed 485,2 miljardit eurot, mis on 98,6% kogueraldisest (492,3 miljardit eurot). 2025. aastal tehti makseid summas 7,4 miljardit eurot. Tänu täiendavale edenemisele Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide maksete tegemisel 2025. aastal kasutasid 26 liikmesriiki 2025. aasta lõpuks ära rohkem kui 95% neile eraldatud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahenditest.

2021.–2027. aastal eelarve jagatud täitmise vormis rakendavate fondide (ühissätete määruse alusel) kasutamine kiireneb, kuid on endiselt aeglasem kui eelmises MFRis

2025. aastal moodustasid ühissätete määruse kohaste eelarve jagatud täitmise raames hallatavate fondide maksed 36,8 miljardit eurot. 2025. aasta lõpuks oli maksete kogusumma 65,8 miljardit eurot, mis moodustas 16,6% neile fondidele 2021.–2027. aasta mitmeaastases finantsraamistikus ühissätete määruse alusel eraldatud summast (vt [joonis 7](#)).

Joonis 7. 2021.–2027. aasta ühissätete määruse kohaste jagatud eelarve täitmise alla kuuluvate fondide kasutusmäärad 2025. aasta lõpu seisuga

(miljardites eurodes)

Märkus: õiglase ülemineku fondi summad sisaldavad NGEU andmeid.

Allikas: kontrollikoda [komisjoni avatud andmeplatvormi](#) põhjal (seisuga 19. jaanuar 2026).

Kolme peamise ühtekuuluvuspoliitika fondi (ERF, Ühtekuuluvusfond ja ESF+) kasutamismäär moodustas 90% ühissätete määruse kohastest 2021.–2027. aasta eelarve jagatud täitmise raames kasutada olevast summast. Kasutusmäär oli endiselt madalam kui aastatel 2014–2020. Nende kolme fondi üldine kasutusmäär oli 2025. aasta lõpus 14,8% võrreldes 24%ga eelmise MFRi samal ajal (2018. aasta lõpp). 2025. aasta lõpuks oli kogunenud tasumata maksetaotluste summa 17 miljardit eurot. Neid taotlusi menetleti 2026. aasta alguses. Järgmistesse aastatesse üle kantud tasumata taotlused avaldavad täiendavat survet olemasolevatele maksete assigneeringutele ja võivad piirata suutlikkust maksta välja uusi maksetaotlusi.

Taaste- ja vastupidavusrahastu sihttoetuste maksed olid 2025. aastal oodatust oluliselt väiksemad

Taaste- ja vastupidavusrahastu toetuste 2025. aasta maksed olid kokku 40,1 miljardit eurot, mis moodustas vaid 62% sellest, mida komisjon oli 2024. aasta juunis prognoosinud (65 miljardit eurot). 2025. aasta lõpus olid 17 liikmesriigi taaste- ja vastupidavusrahastu sihttoetuste netomaksetaotlused kogusummas 20,3 miljardit eurot siiski veel hindamisel (sellest 17,4 miljardit eurot laekus 2025. aasta detsembris). Taaste- ja vastupidavusrahastust makstud sihttoetused

moodustasid 2025. aasta lõpuks 237,5 miljardit eurot – 66% võetud kulukohustuste summast (359,9 miljardit eurot).

Taaste- ja vastupidavusrahastu senises kasutamises liikmesriikides on märkimisväärsed erinevusi (vt [joonis 8](#)).

Joonis 8. Taaste- ja vastupidavusrahastust makstud toetused ja liikmesriikide muudetud kavade alusel veel maksmisele kuuluvad summad 2025. aasta lõpu seisuga

(miljardites eurodes)

	Makstud		Välja maksmata			Eraldatud (*)
	66,0%	237,5	34,0%	122,4		359,9
Prantsusmaa	84,8%	34,1	15,2%	6,1		40,3
Austria	84,1%	3,3	15,9%	0,6		4,0
Horvaatia	81,8%	4,7	18,2%	1,1		5,8
Itaalia	75,4%	54,1	24,6%	17,7		71,8
Tšehhi	70,9%	5,9	29,1%	2,4		8,4
Hispaania	69,0%	55,1	31,0%	24,8		79,9
Taani	67,2%	1,1	32,8%	0,5		1,6
Sloveenia	66,5%	1,1	33,5%	0,5		1,6
Kreeka	66,1%	12,0	33,9%	6,2		18,2
Eesti	65,8%	0,6	34,2%	0,3		1,0
Malta	65,6%	0,2	34,4%	0,1		0,3
Saksamaa	65,2%	19,8	34,8%	10,6		30,3
Portugal	63,8%	10,4	36,2%	5,9		16,3
Slovakkia	61,9%	4,0	38,1%	2,4		6,4
Belgia	58,9%	3,0	41,1%	2,1		5,0
Iirimaa	58,9%	0,7	41,1%	0,5		1,2
Soome	57,6%	1,1	42,4%	0,8		1,9
Läti	55,6%	1,1	44,4%	0,9		2,0
Küpros	53,1%	0,5	46,9%	0,5		1,0
Bulgaaria	53,0%	3,3	47,0%	2,9		6,2
Rootsi	47,8%	1,6	52,2%	1,8		3,4
Rumeenia	47,2%	6,4	52,8%	7,2		13,6
Leedu	46,3%	1,1	53,7%	1,2		2,3
Madalmaad	46,3%	2,5	53,7%	2,9		5,4
Poola	37,7%	9,5	62,3%	15,8		25,3
Luksemburg	37,4%	0,1	62,6%	0,2		0,2
Ungari	2,2%	0,1	97,8%	6,4		6,5

(*) muudetud eraldiste alusel.

Märkus: ei hõlma halduskulusid.

Ungari on saanud ainult eelmakseid ja ei ole veel esitanud ühtegi maksetaotlust.

Allikas: kontrollikoda [taaste- ja vastupidavusrahastu tulemustabeli](#) ja muude komisjonilt saadud andmete põhjal.

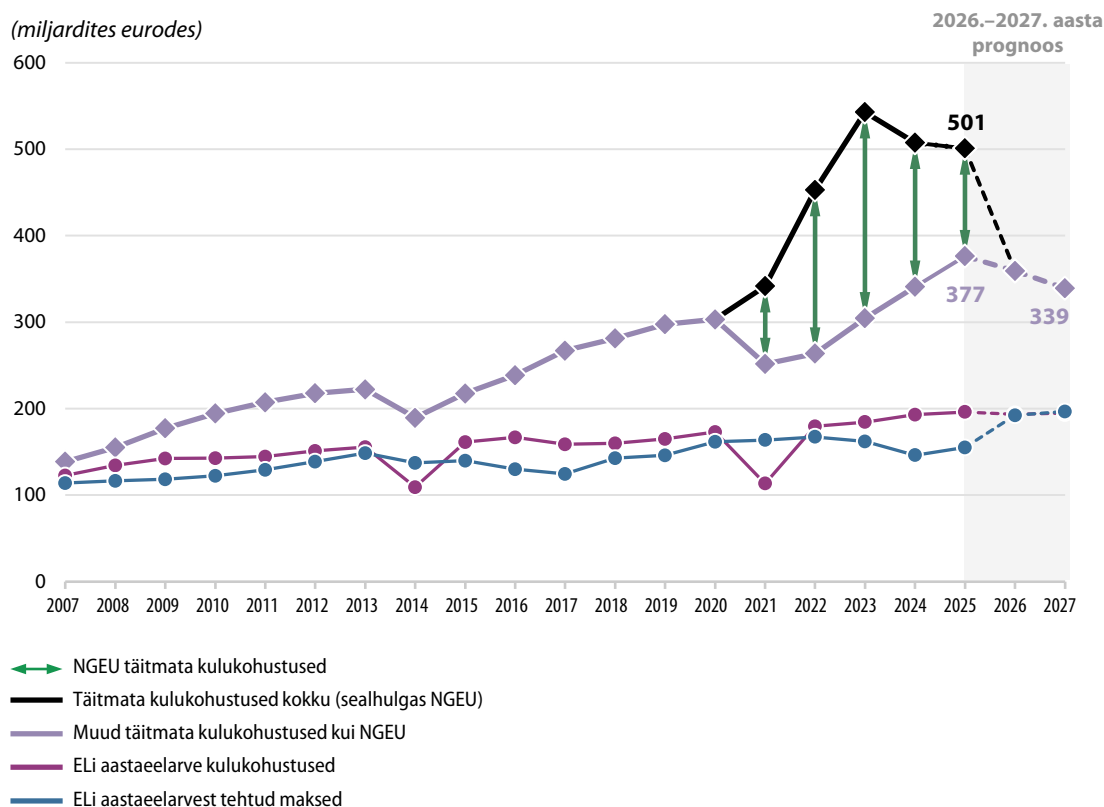
NGEU lisatoetustega seotud kulukohustused MFRi programmidele moodustasid kokku 83,0 miljardit eurot. Nende lisatoetuste 2025. aasta maksed moodustasid 8,5 miljardit eurot (2025. aasta lõpuks oli kokku välja makstud 75,4 miljardit eurot). Seega saab 2026. aasta lõpuni teha makseid kuni 7,6 miljardi euro ulatuses.

Täitmata kulukohustused vähenevad, kuid on siiski märkimisväärsed

Täitmata kulukohustused on võetud, kuid veel välja maksmata kulukohustuste summa. 2025. aasta lõpus moodustasid täitmata kulukohustused, mis tuleb maksta tulevastel aastatel (kui neid ei vabastata) kokku 501,1 miljardit eurot, sealhulgas 124,1 miljardit eurot NGEU sihttoetusteks (vt [joonis 9](#)). Täitmata kulukohustused vähendavad tulevaste eelarvete paindlikkust ja võivad piirata ELi eelarve suutlikkust reageerida muutuvatele oludele või rahastada järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames uusi algatusi.

2025. aastal vaatas komisjon läbi täitmata kulukohustuste prognoosi kuni 2027. aasta lõpuni ja vähendas summat 364,7 miljardilt eurolt 339 miljardile eurole. Kõik NGEU täitmata kulukohustustest tulenevad maksed (v.a haldus- ja tehnilise abi kuludega seotud väikesed summad) tuleb teha 2026. aasta lõpuks.

Joonis 9. Täitmata kulukohustused, kulukohustused ja maksed aastatel 2007–2025 ning prognoos aastateks 2026–2027

Märkus: alates 2026. aastast ei hõlma prognoosid ülekandmisi ega sihtotstarbelist tulu.

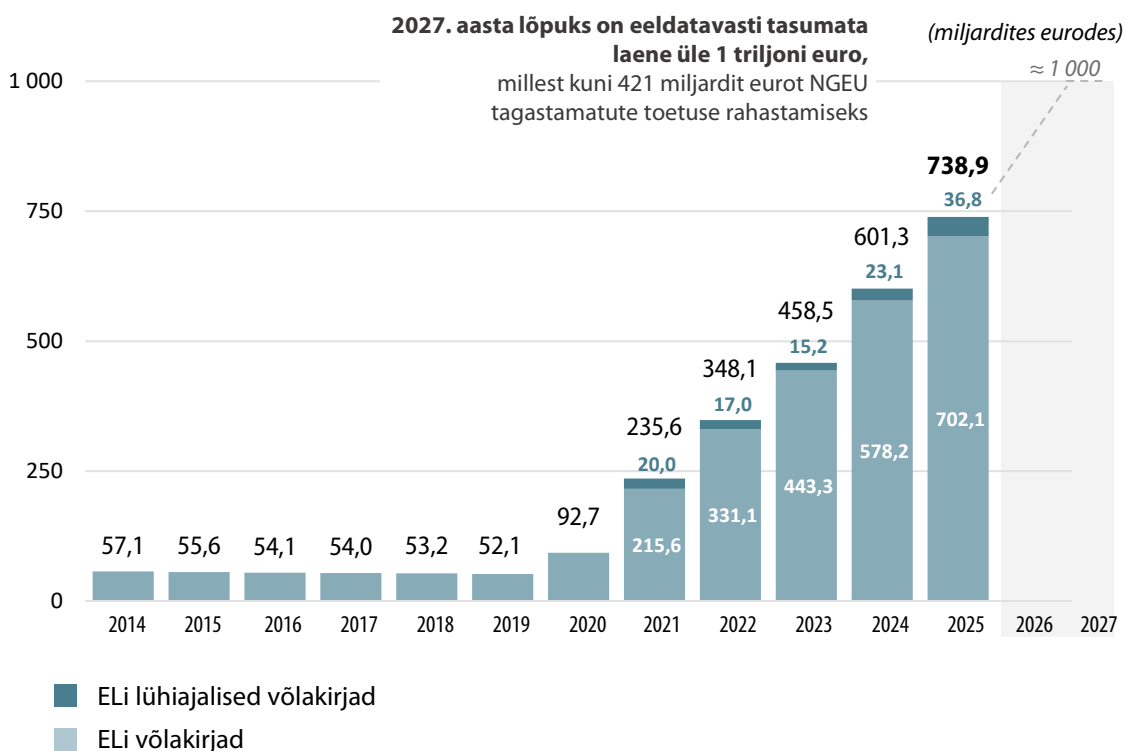
Allikas: kontrollikoda ELi 2007.–2025. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannete ja COM(2025) 573 põhjal.

Finantsjuhtimine 2025. aastal

ELi laenujääk suurenes 2025. aastal enam kui 20%

Viimase viie aasta jooksul on komisjon üha enam tuginenud kapitaliturgudele, et rahastada suuremaid programme, nagu TERA ja NGEU. 2027. aastaks võib ELi tagasi maksmata laenusumma ulatuda 1 triljoni euroni (vt [joonis 10](#)).

Joonis 10. ELi laenujääk alates 2014. aastast

Märkus: ELi emissioonid nominaalväärtuses.

Allikas: kontrollikoda ELi 2025. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ja komisjoni esitatud muu teabe põhjal.

Nõukogu võttis 2025. aastal vastu määruse, millega luuakse [Euroopa julgeolekumeetmete rahastamisvahend \(SAFE\)](#), et rahastada kiireloomulisi ja suuremahulisi investeeringuid Euroopa kaitseks. Komisjon võib laenata kapitaliturgudelt kuni 150 miljardit eurot ja laenata need vahendid taotluse korral edasi liikmesriikidele (tuginedes nende heakskiidetud riiklikele kavadele). 2025. aasta lõpuks ei olnud finantstehinguid veel tehtud.

Praegune ELi laenude tähtaegade struktuur on jaotatud praeguse ja järgnevate MFRide vahel. Tähtajalisi võlakirju pikendatakse osaliselt, nii et tagasimaksekohustused jaotatakse järgmiste MFRide vahel kooskõlas [omavahendite otsuse](#) nõuetega. Pikaajaliste lunastamata võlaväärtpaberite nominaalväärtus 2025. aasta lõpus teeb EList ühe suurima eurodes nomineeritud võlaväärtpaberite emitendi.

NGEU programmi esialgne summa määrati kindlaks selleks, et anda liikmesriikidele jooksevhindades kuni 806,9 miljardit eurot (750 miljardit eurot 2018. aasta hindades). Kuna liikmesriikide laenuõudlus vähenes, vähendati summat 2025. aasta lõpuks 698 miljardi euroni. Võttes arvesse Hispaania laenueraldiste vähenemist 2026. aasta jaanuaris, on olemasolevate vahendite ajakohastatud kogusumma 637,7 miljardit eurot, millest 216,7 miljardit eurot on laenu ja 421,0 miljardit eurot tagastamatu toetus. 2025. aasta lõpuks oli EL välja maksnud 452,4 miljardit eurot, samal ajal kui NGEUst tuleb enne 2026. aasta lõppu välja maksta veel kuni 185,3 miljardit eurot.

NGEU laenude tagasimaksmine peab algama 2028. aastal ning olema lõpule viidud hiljemalt 2058. aastaks. Põhisumma iga-aastased tagasimaksed ei tohi ületada 7,5% NGEU tagastamatu toetuse maksimumsummast (st 31,6 miljardit eurot aastas). Mis puudutab NGEU tagastamatuks toetuseks laenu summasid, siis pakkus komisjon oma ettepanekus 2028.–2034. aasta MFRi kohta välja 24 miljardi euro suuruse kindlaksmääratud aastase summa (jooksevhindades), millest kaetakse sellel ajavahemikul nii intressi- kui ka põhisumma tagasimaksed. Ettepaneku kohaselt on intressimaksed üliluslikud ning ülejäänud vahendeid 24 miljardi euro suurusest iga-aastasest eraldisest kasutatakse põhisumma tagasimaksmise kiirendamiseks. Kohustuste nõutava püsiva ja prognoositava vähendamise saavutamiseks tekib komisjonil vajadus pikendada rahastamist, emiteerides uusi võlainstrumente, et lunastada vanad lõpptähtaja ületanud võlainstrumentid. Komisjon ei ole avaldanud NGEU laenude üldist tagasimaksestrateegiat kuni 2058. aastani.

NGEU eeldatavad laenukasutuse kulutused praeguses MFRis on esialgsetest prognoosidest kaks korda suuremad. Lähis-Ida konflikt, mis algas 2026. aasta veebruaril lõpus, on aga tekitanud täiendavat ebakindlust inflatsiooni ja laiemate rahapoliitiliste otsuste suhtes. Selle tulemusena võivad tulevased rahastamiskulud taas erineda praegustest eelarveprognoosidest.

Komisjon võtab eri programmide prognoositavate väljamaksevajaduste alusel eelnevalt laenu, et tagada oma kohustuste õigeaegne täitmine. Taaste- ja vastupidavusraha puhul olid maksed oodatust väiksemad, mis tõi kaasa suurema rahavaru. 2025. aasta lõpuks oli ELil 103 miljardit eurot raha, millest 65 miljardit eurot tulenes laenuvõtmisest.

ELi eelarvest toetati jätkuvalt Ukraina vastupanu Venemaa agressioonisõjale

Komisjoni andmetel olid EL ja selle liikmesriigid alates Venemaa agressioonisõja algusest eraldanud Ukrainale ja tema rahvale 2025. aasta lõpu seisuga enam kui 192,1 miljardit eurot toetust.

2025. aasta lõpuks oli Ukraina rahastust kasutusele võetud 31,3 miljardit eurot, sealhulgas 23,2 miljardit eurot laenu, mis on tagatud ELi eelarve manööverdamisruumiga. 2024. aastal loodud rahastu eesmärk on anda Ukrainale kuni 2027. aastani kuni 50 miljardit eurot rahalist toetust. Praegusel MFRi perioodil saab EL rahastus toetada Ukraina laenukuluseid nii Ukraina rahastu laenu kui ka 2022. aastal antud erakorraliste makromajandusliku finantsabi laenu puhul. 2025. aastal moodustasid need ELi eelarvest kaetud intressitoetused 0,6 miljardit eurot (kumulatiivselt 0,8 miljardit eurot alates Ukraina rahastu loomisest).

2025. aastal maksis EL G7 algatuse „Erakorralise tulu kiirendamise laenu Ukrainale“ (ULCM) raames loodud Ukraina laenukoostöö mehhanismi raames täielikult välja 18,1 miljardi euro suuruse makromajandusliku finantsabi laenu. Põhiosa tagasimakseid, intresse ja nendega seotud kulusid rahastatakse eeldatavasti Venemaa tõkestatud riigivaradest saadavatest tulevastest erakorralistest tuludest. Juhime tähelepanu ka õiguslikele probleemidele, mis on seotud Venemaa varade tõkestamisega. Komisjoni sõnul eraldas EL 2025. aastal nendest erakorralistest tuludest 0,6 miljardit eurot puhvrina, et katta ULCMiga seotud tulevased finantskulud.

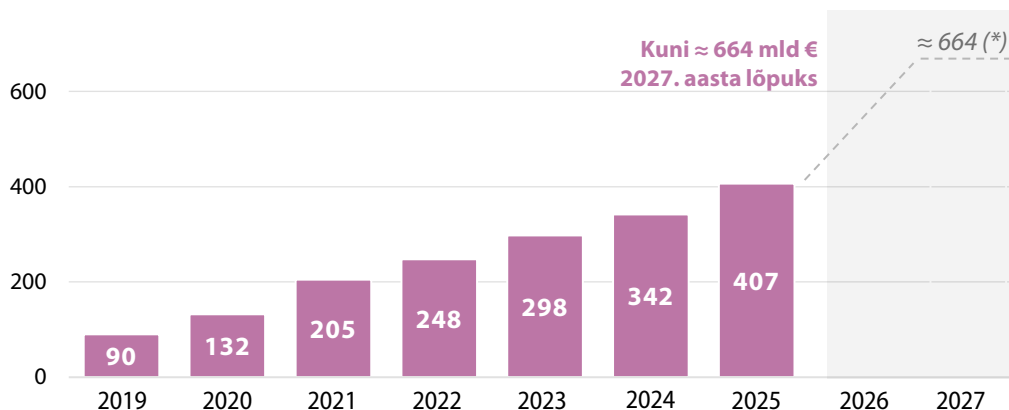
Võttes arvesse 2026. aasta alguses heaks kiidetud 90 miljardi euro suurust Ukraina toetuslaenu, oli Ukrainale alates 2014. aastast ELi eelarve manööverdamisruumist tagatud heakskiidetud või kokku lepitud (tagasi maksmata või veel väljamaksmata) laenude summa kuni 170,1 miljardit eurot. Sellest oli 2025. aasta lõpuks juba välja makstud 70,3 miljardit eurot.

ELi eelarve riskipositsioon suureneb jätkuvalt

2025. aasta lõpuks oli ELi eelarve riskipositsioon 406,8 miljardit eurot, mida oli 19% rohkem kui 2024. aasta lõpus (342 miljardit eurot). ELi eelarve riskipositsioon peaks veelgi suurenema ja ulatuma 2027. aastaks 664 miljardi euroni (vt [joonis 11](#)).

Joonis 11. ELi eelarve varasem ja prognoositav riskipositsioon

(miljardites eurodes)

(*) Prognoositav riskipositsioon 2027. aasta lõpuks:

- NGEU laenud: kuni 216,7 mld € (muudetud jaanuaris 2026)
- Tööhõiveriskide leevendamise toetus erakorraliste laenudena: 82,4 mld €
- Euroopa julgeolekumeetmete rahastamisvahendi laenud: kuni 75 mld € (≈ 50%)
- Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi laenud: 27,9 mld €
- Euratomi laenud Energoatomile: 0,2 mld €
- Laenud Ukrainale: kuni 170 mld € (muudetud jaanuaris 2026)
- Laenud muudele kolmandatele riikidele: kuni 14,7 mld €
- Eelarvelised tagatised sõlmitud tehingutele: kuni 77,6 mld €

Märkus: ELi eelarve riskipositsiooni puhul võtsime arvesse järgmist:

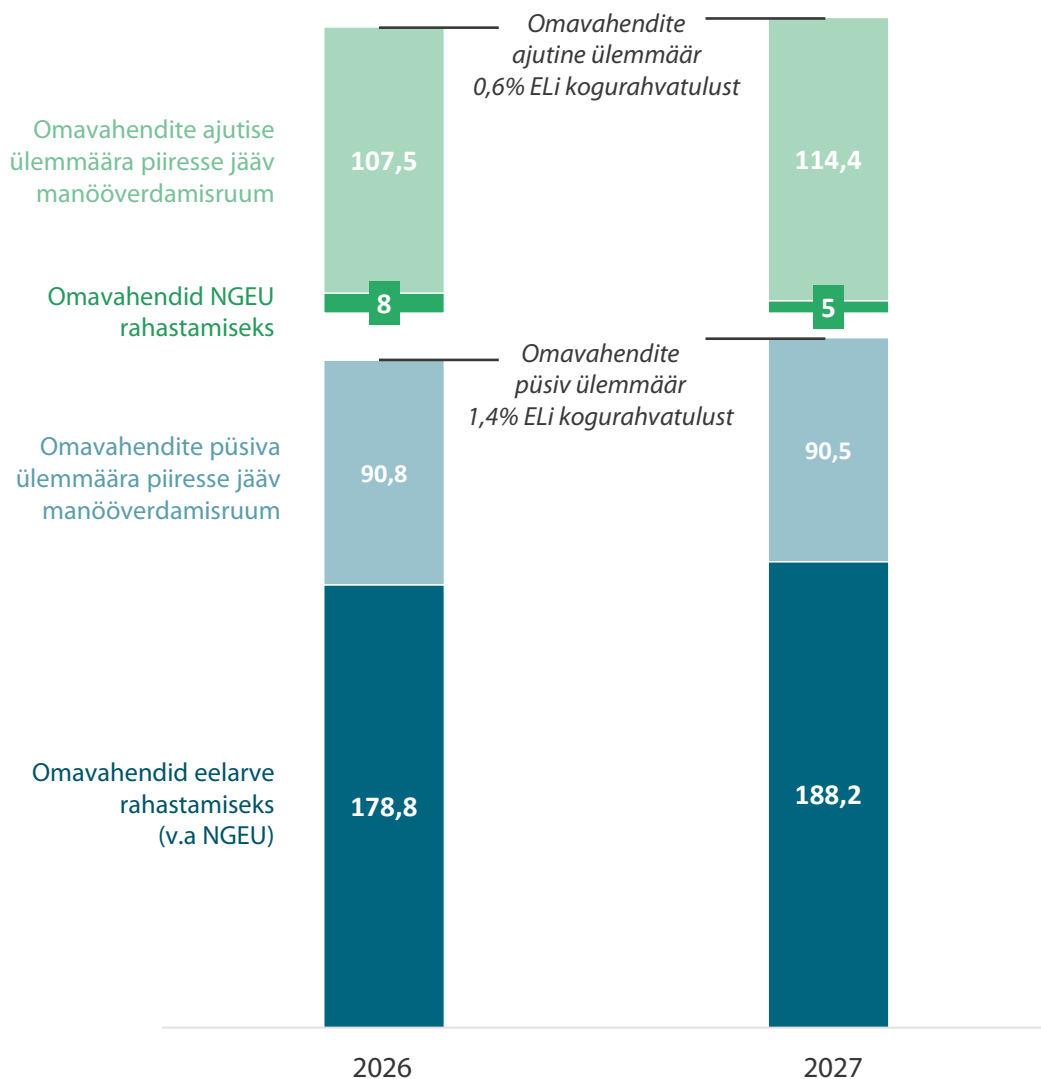
- ELi eelarvetagatised laenudele, mis on antud nende laenudega seotud kohustuste täitmata jätmise puhuks;
- kohustused, mis võivad tekkida tulevikus mõne konkreetse sündmuse tagajärjel ning mis koosnevad eelarvelistest tagatistest, mis on antud juba väljamakstud summadele.

Allikas: kontrollikoda ELi 2025. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ja komisjoni esitatud muu teabe põhjal.

ELi laenutehingud on tagatud tagatismehhanismiga, mille eesmärk on tagada, et võlateeninduse kohustusi on alati võimalik täita. See tagatis antakse ELi eelarve manööverdamisruumi kaudu, mis on iga-aastane vahe omavahendite ülemmäära (st maksimaalne summa, mida EL võib liikmesriikidelt taotleda) ja omavahendite summa vahel, mida on vaja MFRi tegelike maksete assigneeringute rahastamiseks. Praktikas toimib manööverdamisruum investoritele viimase abinõuna: kui ELil on raskusi oma võla teenindamisega (nt laenusaaajate hilinevad või mittetäielike tagasimaksete tõttu), võimaldab see komisjonil nõuda liikmesriikidelt nende kohustuste täitmiseks täiendavaid osamakseid (vt [joonis 12](#)).

Joonis 12. Omavahendite alaliste ja ajutiste ülemmääradega seotud manööverdamisruum

(miljardites eurodes)

Allikas: kontrollikoda COM(2025) 781 põhjal.

Meie soovitused

Komisjon peaks:

- vähendama maksete kuhjumise ohtu, võttes koos liikmesriikidega õigeaegseid meetmeid, et tagada maksevajaduste piisav kavandamine ja täitmine aastaeelarve raames ja kooskõlas mitmeaastase finantsraamistiku ülemmääradega, pöörates erilist tähelepanu ühtekuuluvuspoliitika fondidele;
- töötama välja NGEUga seotud võlakohustuste haldamise ja tagasimaksmise strateegia, mis hõlmab tagasimakseperioodi kuni 2058. aastani, võttes arvesse makro- ja finantsriske, sealhulgas rahastamise pikendamise, intressimäära-, likviidsus- ja tururiske.

*Soovite täiendavat teavet? Meie 2025. aasta aastaaruande 2. peatükk on täies mahus avaldatud meie **veebisaidil** (eca.europa.eu).*

ELi eelarvest rahastatud tegevuse tulemuslikkus

Mida me auditeerisime

Sel aastal käsitletakse meie tulemuslikkuse alases peatükis järgmisi teemasid:

- 1. osa. Meie 2025. aasta tulemuslikkust käsitlevate eriaruannete tulemused ja põhisõnumid ning sellega seotud teave komisjonilt ning eelarvepädevatelt ja seadusandlikelt institutsioonidelt (Euroopa Parlament ja nõukogu);
- 2. osa. Analüüs selle kohta, kuidas komisjon esitas oma 2024. aasta haldus- ja tulemusaruandes tulemuslikkusega seotud teabe mitmeaastase finantsraamistiku (MFR) rubriigi „Ühtekuuluvus, vastupanuvõime ja väärtused“ kohta.

Meie leiud

1. osa. Meie tulemusauditite tulemused: põhisõnumid

Meie eriaruannetes uuritakse, kui hästi on ELi eelarve täitmisel rakendatud usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtteid. Need käsitlevad peamisi tulemuslikkuse ja nõuetele vastavuse eesmärgi. Avaldasime 2025. aastal 26 eriaruannet, milles käsitleti ELi ees seisvaid lahendamist vajavaid ülesandeid paljudes ELi kulu- ja tegevusvaldkondades.

Tabelis 1 antakse ülevaade kõigist 2025. aastal avaldatud eriaruannetest meie 2021.–2025. aasta strateegia strateegiliste valdkondade kaupa.

Tabel 1. Kontrollikoja 2025. aasta eriaruannetes käsitletud strateegilised valdkonnad

 ELi reageerimine kriisijärgsele taastumisele	▪ Eriaruanne 09/2025: Süsteemid, millega tagatakse taaste- ja vastupidavusrahastu kulutuste vastavus hankelepingute sõlmimise korra ja riigiabi eeskirjadele ▪ Eriaruanne 10/2025: Tööturureformid riiklikes taaste- ja vastupidavuskavades ▪ Eriaruanne 13/2025: Taaste- ja vastupidavusrahastust ELi liikmesriikide digiüleminekule antav toetus ▪ Eriaruanne 18/2025: ELi eelarve paindlikkus ▪ Eriaruanne 21/2025: Taaste- ja vastupidavusrahastu toetus ettevõtluskeskkonna parandamiseks
 Konkurentsivõime	▪ Eriaruanne 01/2025: Digimaksud ELis ▪ Eriaruanne 03/2025: Põhjendamatult asukohapõhine tõkestus e-kaubanduses ▪ Eriaruanne 07/2025: Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond ▪ Eriaruanne 12/2025: ELi strateegia kiibitööstuse arendamiseks ▪ Eriaruanne 19/2025: Tõsine raviminappus
 Julgeolek ja euroopalikud väärtused	▪ Eriaruanne 04/2025: ELi sõjaväeline liikuvus ▪ Eriaruanne 05/2025: Ühtekuuluvusmeetmed pagulaste toetamiseks Euroopas ▪ Eriaruanne 11/2025: VVODEle antava ELi rahastamise läbipaistvus ▪ Eriaruanne 15/2025: Kaugjuhtimise teel antav ELi humanitaarabi ▪ Eriaruanne 17/2025: ELi kaubandusabi vähim arenenud riikidele ▪ Eriaruanne 26/2025: Koostöö pettusega võitlevate ELi asutuste vahel
 Kliimamuutused, keskkond ja loodusvarad	▪ Eriaruanne 02/2025: Linnade saastatus ELis ▪ Eriaruanne 06/2025: ELi meetmed laevade põhjustatud merereostuse vastu võitlemiseks ▪ Eriaruanne 16/2025: ELi toetus metsatulekahjude vastu võitlemiseks ▪ Eriaruanne 20/2025: Euroopa Komisjoni toetus nälja vastu võitlemiseks Sahara-taguses Aafrikas ▪ Eriaruanne 23/2025: Olmejäätmete käitlemine ▪ Eriaruanne 25/2025: Programmi LIFE strateegilised projektid
 Eelarvepoliitika ja riigi rahandus	▪ Eriaruanne 08/2025: Impordi käibemaksupettused ▪ Eriaruanne 14/2025: Täiendavate pensionide loomine ELis ▪ Eriaruanne 22/2025: Finantskorrektsioonid ühtekuuluvuspoliitikas ▪ Eriaruanne 24/2025: Ühtekuuluvuspoliitika rahastamisvahendid

Allikas: kontrollikoda.

2026. aasta aprilli lõpuks oli Euroopa Parlament arutanud oma komisjonides 20 meie 26 aruandest. 2025. aasta mai lõpuks oli nõukogu koostanud järeldused meie 2025. aastal avaldatud 26 aruandest 12 kohta. Kokkuvõttes toetasid need järeldused meie soovitusi.

2. osa. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 2 („Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“) programmide tulemuslikkus

Tegime järgmised tähelepanekud.

- Komisjoni tulemusaruandluses mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 2 kohta 2024. aasta haldus- ja tulemusaruandes järgiti kehtivaid juhiseid. Teatavatel juhtudel andis programmide tulemuslikkuse koondnäitajate tabel liiga positiivse mulje, kas lisades programmi tulemusaruandesse näiteid näitajate kohta, mis kajastasid ainult positiivseid edusamme, või teavet pigem kavandatud kui tegelikult saavutatud tulemuste kohta.
- Programmide tulemusaruannetes mõlema programmitöö perioodi kohta esitatud tulemusnäitajad olid kooskõlas SMART-põhimõtetega. Kuigi 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 2 tulemusraamistik sisaldab rohkem tulemusnäitajaid kui eelmisel perioodil, puuduvad enamiku programmide puhul endiselt mõjunäitajad. Mõjunäitajate kindlaksmääramine juba programmitöö perioodi alguses hõlbustab edasist seiret ja hindamist. Programm „Erasmus+“ kujutab endast sellega seoses head tava, sest olemas on täielik loend väljund-, tulemus- ja mõjunäitajatest.
- Üldiselt oli esitatud tulemusandmete jälgitavus hea. Programmi „Erasmus+“ ühe näitaja puhul täheldasime siiski tegelike tulemuste asemel prognoositud arvude kasutamist, millega kaasnes nende tegelikust suuremana kajastamine.
- Komisjoni metoodika näitajate sihtväärtuste saavutamisel tehtud edusammude hindamiseks jäi eelmiste aastatega võrreldes samaks, tagades üldise tulemusraamistiku stabiilsuse. Valimisse sattunud tulemusaruannetes sisaldunud näitajatega seoses tehtud edusammude puhul ei nõustunud me neist 19%-ga. Enamikul juhtudel leidsime, et tulemuste saavutamisel tehtud edusammud ei olnud nii suured, kui komisjon arvas.
- Perioodil 2014–2020 eelarve jagatud täitmise vormis rakendatud programmide puhul leidsime me 2024. aasta tulemusaruannete põhjal, et ERF ja Ühtekuuluvusfond saavutasid oma sihtväärtused vaid osaliselt, samal ajal kui perioodi 2014–2020 ESF saavutas oma eesmärgid.
- Perioodil 2021–2027 liiguvad ERF ja Ühtekuuluvusfond ning programm „Erasmus+“ oma eesmärkide saavutamise suunas. ESF+ on maha jäänud, sest 20 näitajast on graafikus ainult seitse.
- Aastatel 2021–2027 on ERFi ja Ühtekuuluvusfondi tulemusnäitajate jaoks ette nähtud ainult üks iga-aastane vahe-eesmärk (2024), mis õõnestab nende aastate edusammude vahelahendamise objektiivsust, mille jaoks vahe-eesmärke ei ole seatud. Lisaks näitab asjaolu, et suur arv programmi „Erasmus+“ näitajatest olid oma sihtväärtused saavutanud juba kolm aastat enne nende viimast vahe-eesmärki, et sihtväärtused ei pruukinud olla piisavalt ambitsioonikad.

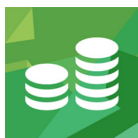
Meie soovitused

Komisjon peaks:

- määrama kindlaks mõjunäitajad, et hõlbustada programmide pikaajalise tulemuslikkuse hindamist, mida saab kasutada 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku järelhindamisel, ning ajakohastama programmi „Erasmus+“ sihtväärtusi, tuginedes praegustele saavutustele ja järelejäänud rakendusperioodile.
- loetlema programmide tulemusaruannete avapealkirja „Konkreetsed näited saavutustest“ all üksnes tegelikud saavutused.

*Soovite täiendavat teavet? Meie 2025. aasta aastaaruande 3. peatükk on täies mahus avaldatud meie **veebisaidil** (eca.europa.eu).*

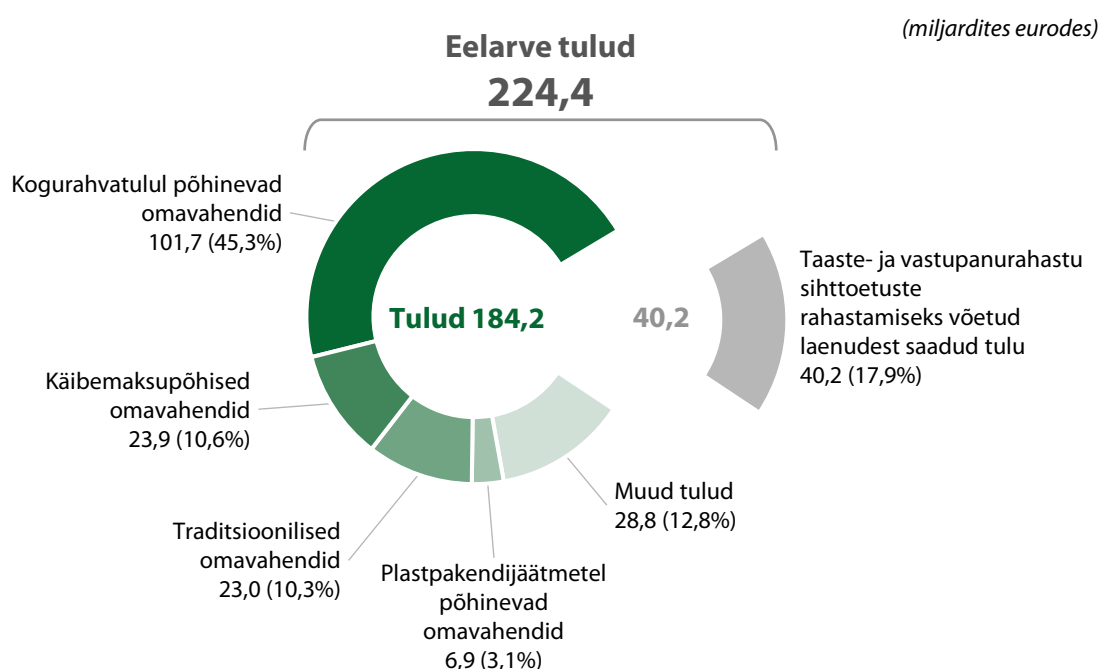
Tulud

224,4 miljardit eurot

Mida me auditeerisime

Tulude puhul kontrollisime omavahendite haldamiseks kasutatavaid peamisi süsteeme ja tulutehingutest moodustatud valimit. [Joonisel 13](#) antakse ülevaade 2025. aasta tuludest.

Joonis 13. Tulud – 2025. aasta jaotus^(*)

(*) Kokku 224,4 miljardit eurot kajastab ELi tulusid 2025. aasta eelarve täitmise aruannetes, mis põhinevad kassapõhise arvestuse muudetud reeglitel. 2025. aasta tulemiaruanDES esitatud 202,5 miljardi euro arvutamisel kasutati tekkepõhist arvestust. Koosõlas õigusaktidega kajastatakse taaste- ja vastupidavusraha sihttoetuste rahastamiseks võetud laenudest saadud tulud eelarve täitmise aruannetes, kuid vastavalt raamatupidamiseeskirjadele ei kajastata neid tuluna tulemiaruanDES.

Allikas: kontrollikoda Euroopa Liidu 2025. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande andmete põhjal.

Liikmesriikide makstavad kogurahvatulul põhinevad omavahendid moodustasid 2025. aastal 45% ELi tuludest ning **käibemaksupõhised omavahendid** moodustasid 11%. Need osamaksed arvutatakse liikmesriikide esitatud makromajandusliku statistika ja prognooside alusel. Lisaks moodustavad **traditsioonilised omavahendid** (impordi tollimaksud, mida koguvad ELi nimel liikmesriigid) veel 10% ELi tuludest.

Ringlusse võtmata plastpakendijäätmetel põhinevad omavahendid moodustavad 3% ELi tuludest. Nende arvutamiseks kasutatakse igas liikmesriigis tekkinud ringlusse võtmata plastpakendijäätmete massi põhjal arvutatavat ühtset määra.

Taaste- ja vastupidavusrahastu toetusmaksete rahastamiseks laenatud summad moodustasid 18% ELi eelarve tuludest. Muud olulised tuluaallikad (13% ELi tuludest) olid ELi sõlmitud lepingutest ja programmidest tulenenud sissemaksed ja tagasimaksed. Need hõlmasid näiteks liikmesriikidelt ühtekuuluvuse, vastupanuvõime ja väärtuste, ühtse turu ning innovatsiooni- ja digitaalvaldkonnas saadud tagasimakseid, ning ELi mittekuuluvate riikide poolt ELi programmides ja tegevustes osalemiseks makstud tasusid.

Meie leiud

Tehingute korrektsus

Auditeeritud summa	Olulisel määral vigadest mõjutatud?
224,4 miljardit eurot	Ei – tulud ei sisaldanud 2025. aastal olulisel määral vigu

Sisekontrollisüsteemide elementide kontrollimine

Tuludega seotud süsteemid, mida me kontrollisime, olid üldjoontes mõjusad. Mõned kogurahvatulu- ja käibemaksureservatsioonide haldamise kontrollisüsteemide elemendid olid aga vaid osaliselt mõjusad. Lisaks olid osaliselt mõjusad nii kogurahvatulu reservatsioonide kohta teabe esitamine, plastpakendijäätmete põhiseid omavahendeid käsitlevate andmete esitamine kui ka meie poolt kolmes liikmesriigis (Belgia, Saksamaa, Kreeka) hinnatud peamiste traditsiooniliste omavahendite sisekontrollimehhanismide mõned elemendid.

Mõne liikmesriigi viivitused kogurahvatulu reservatsioonide käsitlemisel on viinud selleni, et kõik viimase 15 aasta kogurahvatulul põhinevad osamaksed on endiselt korrigeerimiseks avatud. Samal ajal kasutas komisjon vähe võimalust nõuda viivist: õiguslikku vahendit, mille eesmärk on motiveerida liikmesriike kogurahvatulu reservatsioone kiiresti lahendama.

Käibemaksusüsteemi lihtsustamine tõi kaasa avatud reservatsioonide märkimisväärse vähenemise. Traditsiooniliste omavahendite puhul täheldasime, et liikmesriikide juhtimises ja raamatupidamises esineb endiselt puudusi.

Liikmesriikide plastiandmed ei vasta täielikult ELi reeglitele, kuid komisjon kehtestab asjakohaseid reservatsioone, et andmeid saaks vajaduse korral muuta.

Muud teemad

Kuigi ELi Tolliameti loomine kulgeb kavakohaselt, ei ole endiselt kõrvaldatud ELi tolliandmekeskuse arendamisega seotud riske. Mõned liikmesriigid viivitavad üleminekuga digitaalsele ja koostalitlusvõimelisele ELi tollikeskkonnale.

Meie soovitused

Oma ettepanekus võtta vastu määrus kogurahvatulul põhinevate omavahendite kättesaadavaks tegemise kohta peaks komisjon selgitama üheselt mõistetavaid ja põhjalikke eeskirju viivise kohta, mida tuleks maksta juhul, kui liikmesriigid ei esita vajalikku teavet ettenähtud tähtaja jooksul.

*Soovite täiendavat teavet? Meie 2025. aasta aastaaruande 4. peatükk on täies mahus avaldatud meie **veebisaidil** (eca.europa.eu).*

Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond

Kokku: 24,5 miljardit eurot (13,9% ELi eelarve kulutustest)

Mida me auditeerisime

MFRI rubriigist 1 („Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“) rahastatavad programmid on mitmekesised ja nende eesmärk on toetada projekte, mis aitavad muu hulgas kaasa teadusuuringute ja innovatsiooni, Euroopa transpordi-, energeetika- ja digisektori taristu, kommunikatsiooni, digiülemineku, ühtse turu ja kosmosepoliitika arendamisele.

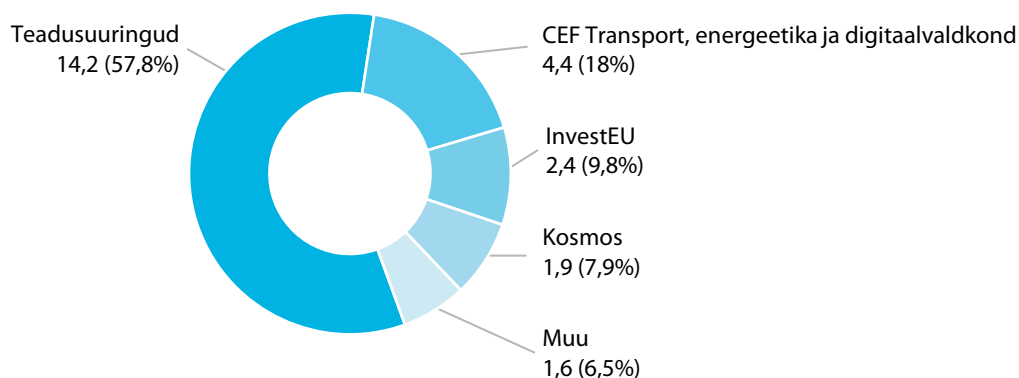
Teadusuuringute ja innovatsiooni peamised programmid on perioodil 2021–2027 „Euroopa horisont“ ja perioodil 2014–2020 selle eelkäija „Horisont 2020“. 2025. aastal moodustas esimene veidi üle poole meie auditeeritud teadusuuringute tehingutest.

MFRI rubriigist 1 rahastatakse ka taristuprojekte järgmiste programmide raames: Euroopa ühendamise rahastu, „InvestEU“ ning kosmoseprogrammid (nagu ELi ülemaailmne satelliitnavigatsioonisüsteem Galileo, Euroopa Geostatsionaarne Navigatsioonisüsteem EGNOS ja Maa seire Euroopa programm Copernicus).

Joonisel 14 antakse ülevaade rubriigi 2025. aasta peamistest tegevustest ja kulutustest.

Joonis 14. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 1 maksed 2025. aastal

(miljardites eurodes)

Allikas: kontrollikoda Euroopa Liidu 2025. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande andmete põhjal.

Selles valdkonnas auditeerisime 2025. aastal 22,5 miljardi euro suuruses summas kulutusi. Suuremat osa loetletud programmide kulutustest haldab komisjon otse. Ülejäänud osi rakendavad ühisettevõtted ja detsentraliseeritud asutused. Suurem osa programmi „Euroopa Horisont“ ja Euroopa ühendamise rahastu kulutustest eraldatakse sihttoetustena projektides osalevatele avaliku või erasektori toetusesaajatele.

Kosmoseprogramme haldavad üldiselt kaudse eelarve täitmise kujul spetsiaalsed rakendusasutused (nt Euroopa Kosmoseagentuur ja Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet). Neile hüvitatakse programmide rakendamise tegelikud kulud. Programmi „InvestEU“ rahastamisvahendeid (st laenud, tagatised ja omakapitaliinvesteeringud) rakendavad peamiselt Euroopa Investeeringuspank või Euroopa Investeeringufond, kes omakorda kasutavad finantsvahendajaid.

Meie leiud

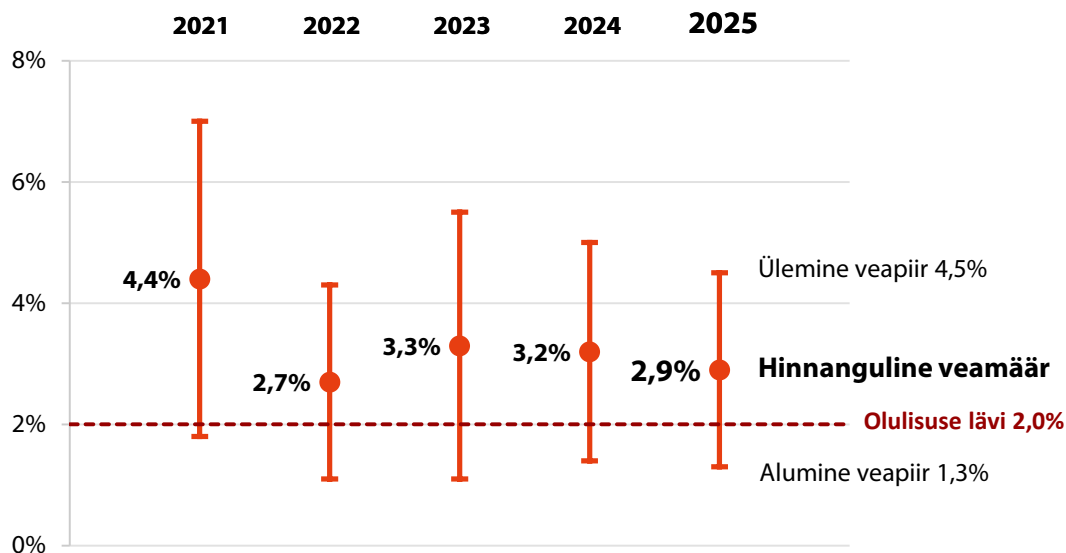
Tehingute korrektsus

Auditeeritud summa	Olulisel määral vigadest mõjutatud?	Hinnanguline kõige tõenäolisem veamäär?
22,5 miljardit eurot	Jah	2,9% (2024. aastal 3,2%)

Kokkuvõttes on meie hinnangul rubriigi „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“ veamäär oluline. 2025. aastal sisaldasid vigu 37 meie poolt kontrollitud 126 tehingust (29%). Nende tulemuste ning ELi asutuste ja ühisettevõtete tehingutes avastatud muude vigade põhjal on veamäär meie hinnangul 2,9% (vt [joonis 15](#)). Aastast aastasse ületab meie selle poliitikavaldkonna auditites leitud veamäär olulisuse läve. See viitab korduvale toetusesaajatele enammaksete tegemise ohule.

Joonis 15. Kvantifitseeritavate vigade hinnanguline mõju

Hinnanguline veamäär

Allikas: kontrollikoda.

Teadusuuringud on jätkuvalt suure riskiga kulutused. Leidsime meie esindusliku valimi raames auditeeritud 90-s teadusprogrammide tehingus 28 kvantifitseeritavat viga (vigu sisaldas 31% tehingutest). Suur osa neist puudutas personalikulusid. Me ei täheldanud märkimisväärsed erinevusi programmide „Horisont 2020“ ja „Euroopa horisont“ kulutuste korrektsuses, hoolimata viimase raames toetusesaajatele kulude deklareerimisel tehtud lihtsustustest.

Programmi „Euroopa horisont“ kindlasummaliste maksete puhul näitavad meie auditid, et kolmel auditeeritud juhul sisaldasid kavandatud eelarved suuri kulusid, eelkõige personalikulusid. Lisaks ei nähtu olemasolevatest dokumentidest, et projektiettepanekuid hinnanud eksperdid oleksid selle avastanud ja seda analüüsinud. Seetõttu on oht, et kolme auditeeritud toetuslepingu eelarved on ülepaisutatud. Kahe auditeeritud projekti puhul leidsime, et väljundite määratlused olid ebaselged ja ühe projekti puhul ei olnud mõned töopakettid rahuldavalt lõpule viidud. Viimase puhul kvantifitseerisime vea.

Muudes programmides ja tegevustes avastasime valimisse kuulunud 36 tehingust viga viies, millest kõik olid kvantifitseeritavad.

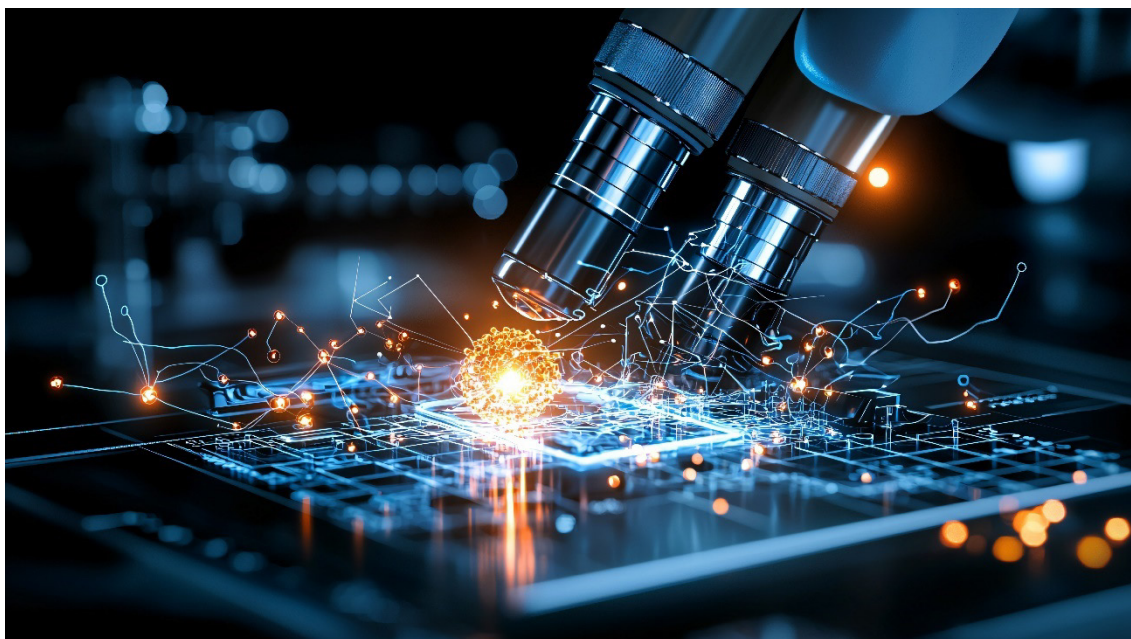
Komisjoni kontrollisüsteemid plagieerimise ja topeltrahastamise vältimiseks programmis „Euroopa horisont“

Programmi „Euroopa horisont“ puhul hinnatakse projektide hindamisel süstemaatiliselt plagieerimise ja topeltrahastamise ohtu. Praktikas tugineb komisjon nende kontrollide toetamisel SIMBA-le (SIMilarity-Based Analysis e sarnasusel põhinev analüüs), mis on teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraadi (DG RTD) süsteem. Meie hinnangul on SIMBA hästi väljatöötatud ja pidevalt hooldatav vahend, mis toetab operatiivsete otsuste tegemist ja on üldiselt eesmärgipärane. Leidsime mõningaid puudusi, nagu ametlike dokumentide puudumine ja järeldauditite algatamise künnise heakskiitmine, tarbetu järeelmeetmete võtmine seoses varasemate rahastamata taotlustega, varasemate auditite jälgitavuse puudumine ning dokumentide erinevast pikkusest tulenev kallutatud võrdluse oht.

Meie soovitused

Komisjon peaks:

- parandama teadusuuringute valdkonnas kindlasummaliste maksete kontrolliraamistikku;
- vormistama plagieerimise ja topeltrahastamise kontrollimise menetlused (SIMBAs).

Soovite täiendavat teavet? Meie 2025. aasta aastaaruande 5. peatükk on täies mahus avaldatud meie **veebisaidil** (eca.europa.eu).

Ühtekuuluvus, vastupanuvõime ja väärtused

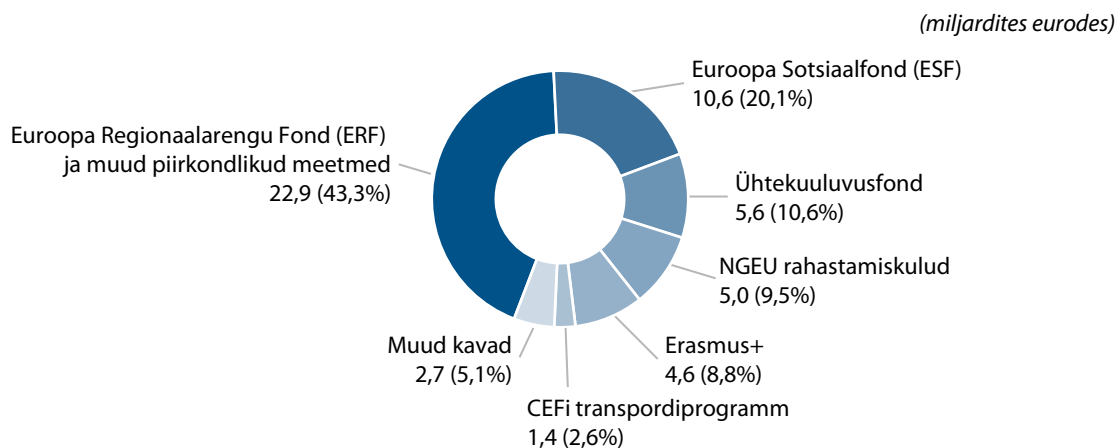
Kokku: 52,8 miljardit eurot (29,9% ELi eelarve kulutustest)

Mida me auditeerisime

MFRI rubriigi 2 kulutustes keskendutakse arenguerinevuste vähendamisele ELi liikmesriikide ja piirkondade vahel (alamrubriik 2a) ning meetmetele, millega toetatakse ja kaitstakse ELi väärtusi, suurendades ELi võimet praeguste ja tulevaste probleemidega toime tulla (alamrubriik 2b).

Joonisel 16 antakse ülevaade rubriigi 2025. aasta peamistest tegevustest ja kulutustest.

Joonis 16. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 2 maksed 2025. aastal

Allikas: kontrollikoda Euroopa Liidu 2025. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande andmete põhjal.

Komisjon ja liikmesriigid vastutavad ühiselt ühtekuuluvuspoliitika fondide (Euroopa Regionaalarengu Fond / Ühtekuuluvusfond ja Euroopa Sotsiaalfond) haldamise ja rakendamise eest. MFRI rubriik 2 hõlmab ELi eraldatud rahastamist programmide või meetmete kaudu, mille eelarvet täidavad kas komisjoni peadirektoraadid (sh ELi rakendusametid) otse või kaudselt partnerorganisatsioonide või muude asutuste (nt Erasmus+ riiklikud bürood) toel. Rubriik hõlmab ka taasterahastu „NextGenerationEU“ rahastamiskulusid ühtekuuluvuspoliitika peadirektoraatide hallatavate programmide puhul. Need moodustasid rohkem kui veerandi meie auditi andmekogumist, mis on oluliselt suurem osakaal kui 2024. aastal. Nende risk on olemuslikult väike. Leidsime, et need on seaduslikud ja korrektsed.

Auditeerisime komisjoni poolt 2025. aastal raamatupidamise aastaaruandesse lisamiseks heaks kiidetud kulusid. Joonisel 17 näidatud 2025. aasta maksed hõlmavad eelmakseid, mida me kontrollime järgnevatel aastatel pärast tasaarvestamist. Seega oli meie auditi andmekogumi maht 2025. aastal 18,3 miljardit eurot. See jaguneb peaaegu võrdselt mitmeaastase finantsraamistiku alamrubriikide 2a ja 2b vahel.

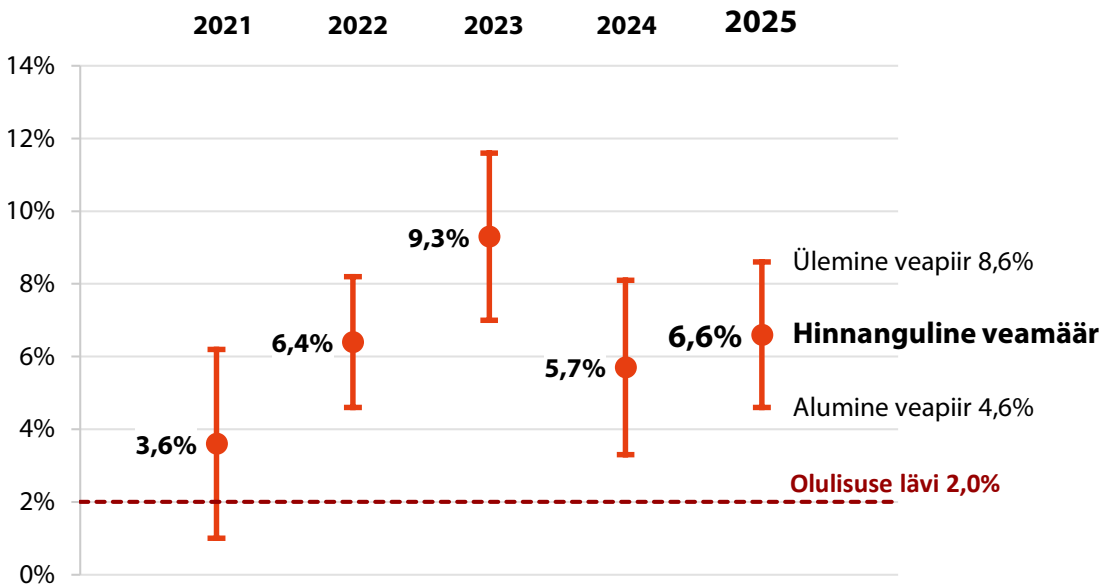
Meie leiud

Auditeeritud summa	Olulisel määral vigadest mõjutatud?	Hinnanguline kõige tõenäolisem veamäär
18,3 miljardit eurot	Jah	6,6% (2024. aastal 5,7%)

2025. aastal on meie hinnanguline veamäär mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 2 puhul 6,6%, mis ületab taas 2% suurust olulisuse läve. See põhineb meie 158 tehingu audital, milles leidsime ja kvantifitseerisime 53 viga (2024. aastal 44 viga 223 tehingust koosnevas valimis).

Joonisel 17 on näidatud meie hinnanguline veamäär aastatel 2021–2025.

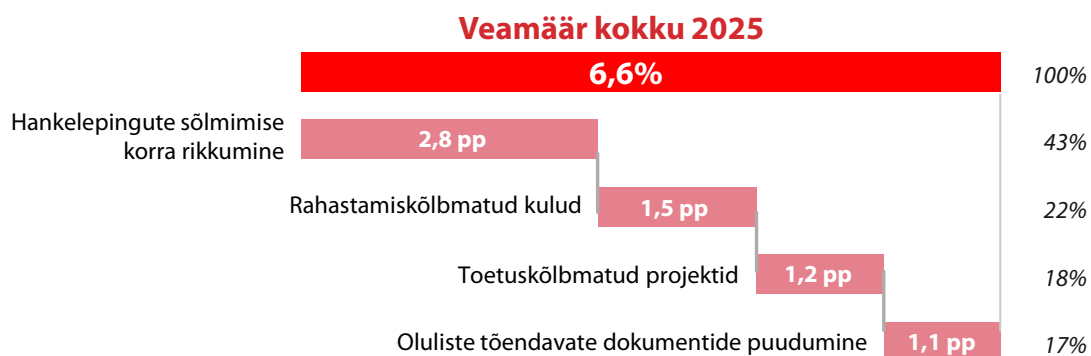
Joonis 17. Hinnanguline veamäär

Allikas: kontrollikoda.

Joonisel 18 on näidatud meie leitud vigade peamised liigid.

Joonis 18. Peamised vealiigid (*)

pp: protsendipunkt

(*) See arv ei näita kõiki meie leitud vigu, sest mõned tehingud olid mõjutatud rohkem kui üht liiki vigadest. Sellisel juhul võtame veamäära hindamisel arvesse ainult suurima kvantifitseeritud vea.

Allikas: kontrollikoda.

Ühtekuuluvus – eelarve jagatud täitmine

Kõige sagedamini leitud vealiigid olid seotud rahastamiskõlbmatute kulude või toetuskõlbmatute projektidega. Meie kvantifitseeritud 48 veast 21 (44%) kuulusid ühte nendest kahest vealiigist. Suurem osa vigadest oli seotud rahastamiskõlbmatute kuludega. Leidsime ka ühe projekti, mis ei vastanud ELi rahastamise tingimustele.

Ühissätete määrase kohaselt peavad toetusesaajad ja rakenduskavu haldavad asutused kasutama süsteeme, menetlusi ja dokumente, mis tagavad piisava kontrollijälje. Leidsime, et 14 kontrollitud tehingu puhul (29% kvantifitseeritud vigadest eelarve jagatud täitmise valimis) ei suutnud ei rakenduskavu haldavad asutused ega toetusesaajad esitada meile dokumente, mida pidasime oluliseks, et tõendada vastavust rahastamiskõlblikkuse tingimustele ja muudele nõuetele.

Meie eelarve jagatud täitmise raames tehtud kulutuste valimis oli 64 hankemenetlustega seotud tehingut. Leidsime 18 puhul neist ELi või liikmesriikide hankelepingute sõlmimise korra rikkumisi. Kvantifitseerisime neist 13 kooskõlas oma ajakohastatud metoodikaga. Üks riigihankeviga, mille me leidsime nii eelarve jagatud kui ka otsese täitmise puhul, oli olukord, kus avaliku sektori hankijad nõustasid töövõtja tehtud oluliste muudatustega algses lepingus. Kuigi lepinguid võib muuta, tuleb järgida ELi direktiive ja liikmesriikide hankelepingute sõlmimise korda. Leidsime riigihankemenetlustes ka muud liiki vigu.

Olulise lihtsustamismeetmena võeti kasutusele lihtsustatud kuluarvestusmeetodid. ELi reeglite kohaselt tuleb lihtsustatud kuluarvestuse aluseks oleva metoodikaga tagada, et see on õiglane, erapooletu ja kontrollitav. Meie valimis kasutasid toetusesaajad lihtsustatud kuluarvestust 65 tehingu puhul (st 52% valimist), kasutades kas kindlaid määrasid, ühikuhindade standardiseeritud astmikku või nende mõlema kombinatsiooni. Viie ESF+ tehingu puhul, kus kasutati lihtsustatud kuluarvestust, ei saanud me kas kinnitada kasutatud ühtse määra või ühikuhinna alust või leidsime, et see oli aegunud. Neist kahel juhul leidsime, et esines tarbetut keerukust, kui korraldusasutused otsustasid ühissätete määruks sätestatud standardse lihtsustatud kuluarvestuse kasutamise asemel luua oma lihtsustatud kuluarvestusmeetodi.

Vastupanuvõime ja väärtused – eelarvet täidab komisjon otse

Kvantifitseerisime neli viga, mille puhul komisjon toetas projekte otse Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusameti (CINEA), Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusameti (EACEA) ning Euroopa Komisjoni tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraadi (DG EMPL) kaudu. Leidsime veel kaks viga programmi „Erasmus+“ raames rahastatud meetmetes.

Komisjoni hinnang liikmesriikide juhtimis- ja kontrollisüsteemidele 2025. aastal

Komisjon leidis, et liikmesriikide juhtimis- ja kontrollisüsteemid (korraldusasutused/vahendusasutused ja auditeerimisasutused) ei toiminud hästi või olid ainult osaliselt mõjusad DG REGIO juhitud 617 programmist 72 puhul ja DG EMPLi juhitud 384 programmist 41 puhul. See hõlmab nii perioodi 2014–2020 kui ka 2021–2027 programme. Selle tulemusena lisas komisjon oma 2025. aasta kinnitavatele avaldustele nendest programmidest enamiku kohta reservatsioonid. Võttes arvesse komisjoni audititulemusi ja meie enda leide, nõustume komisjoni järeldusega, et juhtimis- ja kontrollisüsteemid ei toiminud kõigis liikmesriikides nõuetekohaselt.

Interregi programmide eesmärk on edendada piirkondadevahelist koostööd kogu ELis. Kuna need hõlmavad rohkem kui ühte riiki, ohustavad nende haldamist teistsugused riskitegurid kui muude eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate programmide puhul. Komisjon peab neid programme küll väikese riskiga programmideks, kuid 12 auditeeritud Interregi projekti puhul leidsime seitse nõuetele mittevastavuse juhtumit. Seetõttu ei kinnita me komisjoni riskihinnangut.

Perioodi 2014–2020 lõpetamine ja perioodi 2021–2027 rakendamine

2025. aasta mai lõpuks, mis oli perioodi 2014–2020 programmide lõpetamise algne tähtaeg (enne STEPi määrust), oli komisjon 93 programmi viimased raamatupidamise aastaaruanded ja rakendamise lõpparuanded heaks kiitnud. Ülejäänud 348 programmi puhul kasutasid liikmesriigid ära STEPi määruks ette nähtud esitamistähtaaja pikendamist. Komisjon kontrollib liikmesriikide ametiasutustelt programmitöö perioodi lõpus saadud lõplike kindlustandva teabe pakettide dokumente. Tuvastasime programmitöö perioodi 2014–2020 16 programmist koosnenud valimis kolm juhtumit, mille puhul kehtisid meie lõpetatud auditite raames esitatud leiud, sest komisjon ei olnud nende seaduslikkuse ja korrektsuse menetlusi veel lõpule viinud. Seega võidakse komisjoni poolt heaks kiidetud lõplikes raamatupidamise aastaaruannetes veel korrektsioone teha.

Programmitöö perioodil 2021–2027 on rakendamine algselt kavandatust aeglasem. Vahendite madal kasutusmäär võib avaldada liikmesriikidele täiendavat survet kasutada neile kättesaadavaid vahendeid programmitöö perioodi lõpu lähenedes ning vähendada korraldus- ja auditeerimisasutuste tehtavate kontrollide tõhusust.

Meie soovitused

Seoses lihtsustatud kuluvõimalustega peaks komisjon:

- edendama ühissätete määruses ja sellega seotud fondispetsiifilistes määrustes sätestatud kasutusvalmis (standardsete) lihtsustatud kuluarvestusmeetodite kasutamist korraldusasutuste poolt;
- tuletama korraldusasutustele meelde nõuet säilitada dokumendid, mis põhjendavad eelmistel programmitöö perioodidel kehtinud lihtsustatud kuluvõimalusi, ning neid asjakohaselt uuendada;
- toetama liikmesriike veel rohkem, et parandada nende teadmisi lihtsustatud kuluarvestusmeetodite kohta, innustades korraldusasutuste vahelist heade tavade jagamist seoses lihtsustatud kuluarvestusmeetodite loomise ja kohaldamisega, pöörates erilist tähelepanu keerukuse vähendamisele toetusesaajate ja vahendite lõplike saajate jaoks.

Komisjon peaks hindama ja vajaduse korral ajakohastama Interregi programmide riskihindamist, võttes arvesse sel aastal meie poolt avastatud vigu, samuti oma audititöö tulemusi, ning tegutsema vastavalt sellele.

*Soovite täiendavat teavet? Meie 2025. aasta aastaaruande 6. peatükk on täies mahus avaldatud meie **veebisaidil** (eca.europa.eu).*

Loodusvarad

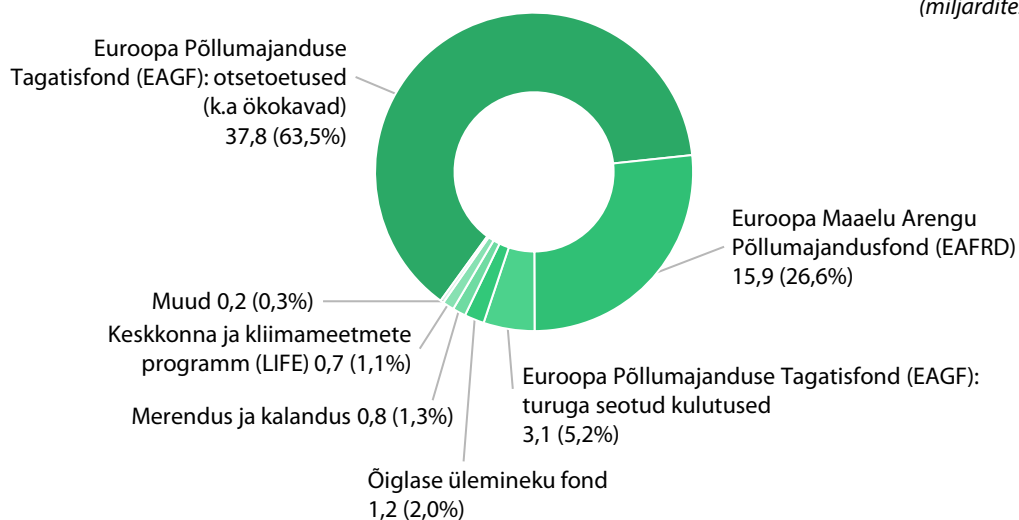
Kokku: 59,6 miljardit eurot (33,8% ELi eelarve kulutustest)

Mida me auditeerisime

Käesolevas peatükis esitatakse meie leiud mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 3 „Loodusvarad ja keskkond“ kohta. [Joonisel 19](#) antakse ülevaade rubriigi 2025. aasta peamistest tegevustest ja kulutustest.

Joonis 19. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 3 maksed 2025. aastal

(miljardites eurodes)

Allikas: kontrollikoda Euroopa Liidu 2025. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande andmete põhjal.

2025. aastal moodustas ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP) suurima osa (95,3%) MFRi rubriigi 3 kulutustest. ÜPP-l on ajavahemikuks 2023–2027 kolm üldeesmärki:

- o soodustada aruka, konkurentsivõimelise, vastupidava ja mitmekesise põllumajandussektori arengut, mis tagab pikaajalise toiduga kindlustatuse;
- o toetada ja tugevdada keskkonnakaitset, sealhulgas elurikkust, ja kliimameetmeid;
- o parandada maapiirkondade sotsiaal-majanduslikku olukorda.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik 3 hõlmab ka järgmist:

- o õiglase ülemineku fond, millest toetatakse piirkondi ja inimesi, keda mõjutab üleminek kliimanetraalsusele;
- o merendus- ja kalanduspoliitika kulutused, mida rahastatakse Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondist (EMKVF) ning mis kuulub merendus- ja kalandusasjade peadirektoraadi (DG MARE) vastutusalasse;

- keskkonna ja kliimameetmete programm LIFE, mille eest vastutavad keskkonna peadirektoraat (DG ENV), kliimameetmete peadirektoraat (DG CLIMA) ja energeetika peadirektoraat (DG ENER).

Meie leiud

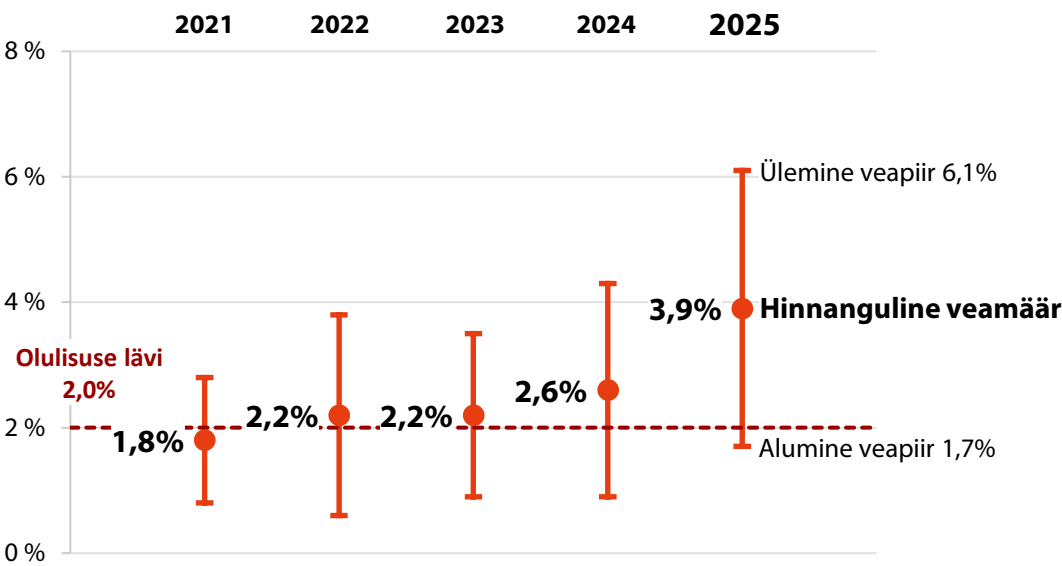
Tehingute testimise tulemused

Auditeeritud summa	Olulisel määral vigadest mõjutatud?	Hinnanguline kõige tõenäolisem veamäär
58,3 miljardit eurot	Jah	3,9% (2024. aastal 2,6%)

Kontrollitud 228 tehingust sisaldas vigu 46 (20%). Kvantifitseeritud 36 vea alusel on meie hinnanguline veamäär 3,9%. Vt [joonis 20](#).

Joonis 20. Tehingute testimise tulemused

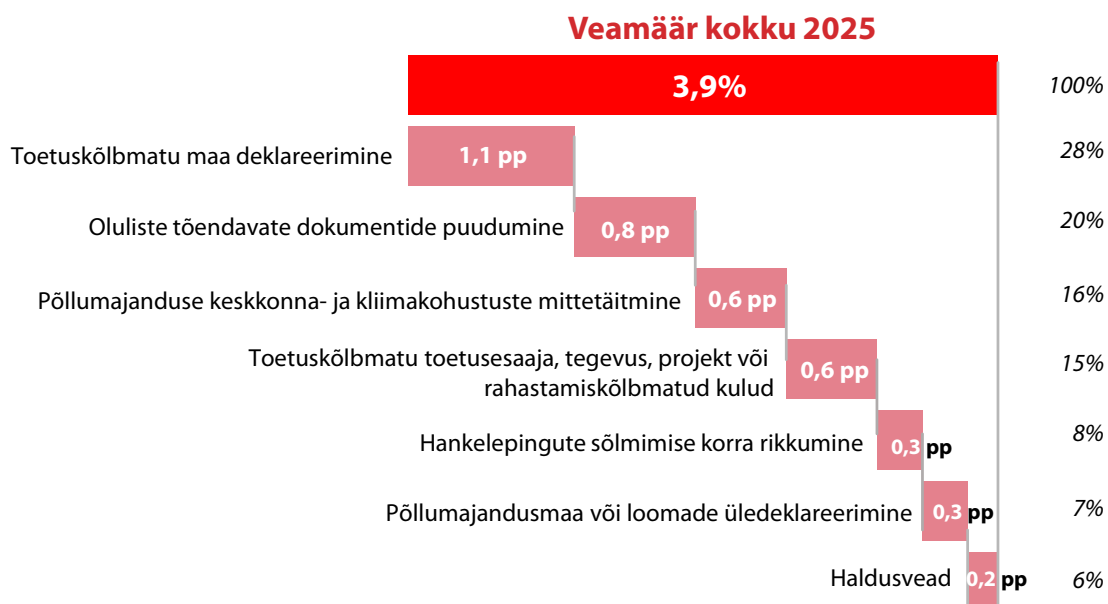
Hinnanguline veamäär

Allikas: kontrollikoda.

[Joonisel 21](#) on esitatud eri veatüüpide osakaal meie 2025. aasta hinnangulises veamääras.

Joonis 21. Suur osa hinnangulisest veamäärast tuleneb toetuskõlbmatu maa deklareerimisest

pp: protsendipunkt

Allikas: kontrollikoda.

Meie tulemused näitavad, et otsetoetuste puhul (v.a ökokavad), mis moodustasid enam kui poole ÜPP ja 49% MFRi kõnealuse rubriigi kulutustest, oli veamäär madalam kui teistes kuluvaldkondades kokku (ökokavad, maaelu areng, turumeetmed, õiglase ülemineku fond, merendus, kalandus, keskkond ja kliimameetmed), mis moodustavad 51% kulutustest.

Otsetoetused

Leidsime 63-s kontrollitud otsetoetuste tehingus (v.a ökokavad) kaheksa kvantifitseeritavat viga. Neist viis tulenesid pindala või loomade arvu väikesest üledeklareerimisest, kaks toetuskõlbmatu maa deklareerimisest ja üks toetusõiguste ebaõigest arvutamisest.

Ökokavade 40-s kontrollitud tehingus leidsime üheksa kvantifitseeritavat viga. Neist kolm olid seotud deklareeritud maa toetuskõlbmatusega, kuna puudusid tõendid selle kohta, et maa oli toetusesaajate õiguspärase kasutuses. Lisaks leidsime veel viga: neist kaks tulenesid kohustusliku dokumentatsiooni puudumisest, kaks rahastamisnõuete täitmata jätmisest ja kaks pindala üledeklareerimisest.

Maaelu areng, turumeetmed ja poliitikavaldkonnad

Allpool on esitatud kontrollitud tehingute ja kvantifitseeritud vigade loetelu.

- Meie testitud 52-st pindala või loomadega seotud maaelu arengu tehingust 6 sisaldas kvantifitseeritavaid vigu. Vead hõlmasid kolme pindala üledeklareerimist, kahte põllumajanduse keskkonna- ja kliimakohustuste täitmata jätmise juhtumit ning ühte juhtumit, kus puudusid tõendid maa õiguspärase valduse kohta.
- Uurisime 53 maaelu arengu makset investeerimisprojektidele, nagu investeeringud materiaalsesse varasse, põhiteenused, külade uuendamine ja metsanduse arendamine. 53 maksest 8 olid seotud 2023.–2027. aasta ÜPPga ja 45 2014.–2022. aasta ÜPPga. Kvantifitseerisime kaheksas makses leitud vead, millest üks oli seotud 2023.–2027. aasta ÜPPga ja seitse 2014.–2022. aasta ÜPPga. Maksed sisaldasid ühte või mitut viga, mis tulenesid rahastamiskõlbmatute kulude või tegevuste deklareerimisest, hankelepingute sõlmimise korra eiramisest ja toetusmäära ebaõigest arvutamisest.
- Turumeetmete 12-s kontrollitud tehingus leidsime ühe kvantifitseeritava vea. See puudutas viinamarjaistanduse taasistutatud pindala üledeklareerimist.
- Muudes ÜPP-välistes poliitikavaldkondades auditeerisime kaheksat tehingut ja leidsime neli kvantifitseeritavat viga. Neist kolm olid seotud programmi LIFE projektide rahastamiskõlbmatute kuludega ja üks toetusesaaja poolt õiglase ülemineku fondi projekti tehtud mitterahalise sissemakse tegelikust suuremaks hindamisega.

2023.–2027. aasta ÜPP tulemusaruandluse kontroll

Vaatasime läbi komisjoni lähenemisviisi kindluse andmisele makseasutuste eelarveaasta 2024 tulemusaruannete täpsuse kohta. Valisime välja üheksa liikmesriigi kümme makseasutust ning uurisime nende sertifitseerimisasutuste ja komisjoni tehtud peamisi kontrole, mille ülesanne on tagada tulemusandmete täpsus.

Kokkuvõttes ei leidnud me oma kontrolli käigus käsitletud kümnest makseasutusest kaheksa puhul kindlusega seotud probleeme. Prantsusmaa ja Saksamaa puhul kinnitas meie töö, et viivitused andmete edastamisel mõjutasid sertifitseerimisasutuste suutlikkust andmeid kontrollida ja seega kohati nende suutlikkust anda kindlust esitatud teabe täpsuse kohta. Märgime, et alates eelarveaastast 2025 tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise menetlust enam ei kasutata.

Meie soovitused

Komisjon peaks tegema liikmesriikidega koostööd, et parandada nende kontrollisüsteeme tagamaks, et deklareeritud maa on toetusesaajate õiguspärase kasutuses.

Allikas: kontrollikoda.

Soovite täiendavat teavet? Meie 2025. aasta aastaaruande 7. peatükk on täies mahus avaldatud meie **veebisaidil** (eca.europa.eu).

Ränne ja piirihaldus, julgeolek ja kaitse

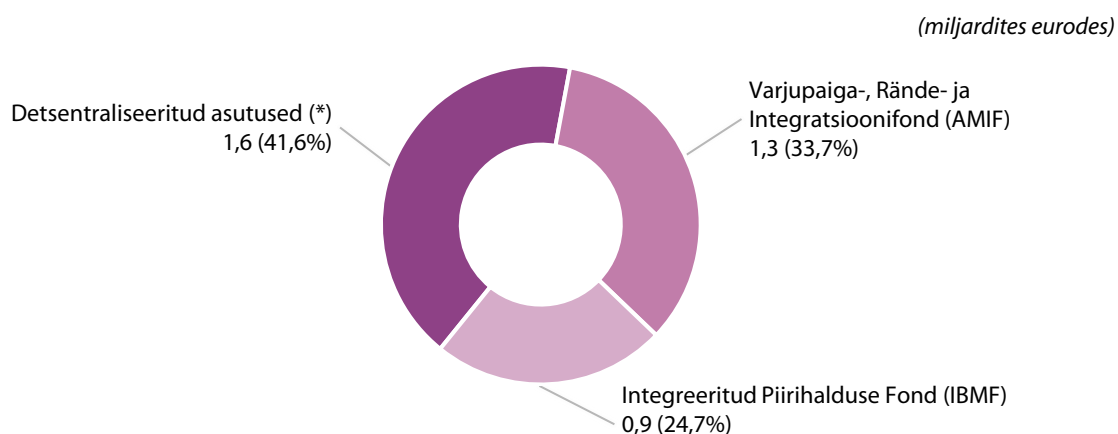
Kokku: 5,7 miljardit eurot (3,3% ELi eelarve kulutustest)

Mida me auditeerisime

Selles peatükis esitatakse meie leiud mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 4 „Ränne ja piirihaldus“ ja rubriigi 5 „Julgeolek ja kaitse“ kohta. [Joonisel 22](#) ja [joonisel 23](#) antakse ülevaade nende rubriikide 2025. aasta peamistest tegevustest ja kulutustest.

Ränne ja piirihaldus

Joonis 22. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 4 maksed 2025. aastal

(*) Käsitleme ELi detsentraliseeritud asutusi eraldi aastaaruandes.

Allikas: kontrollikoda ELi 2025. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande andmete põhjal.

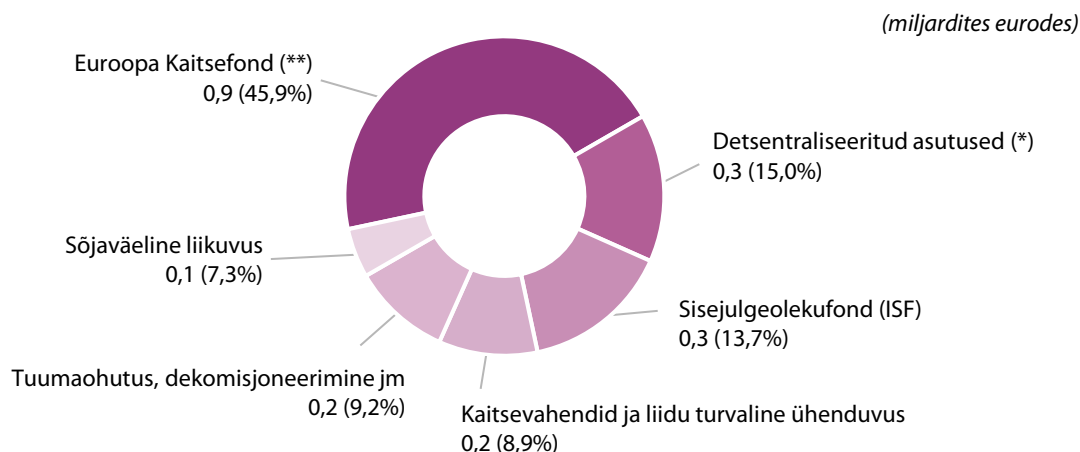
Rubriigi 4 kulutused keskenduvad varjupaigataotlejaid ja rändajaid kohe pärast saabumist vastu võtvate riiklike ametiasutuste toetamisele, ühise varjupaiga- ja rändepoliitika väljatöötamisele ning tõhusa tagasisaatmise tagamisele.

Märkimisväärne osa 2025. aasta kulutustest oli seotud Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondiga (AMIF) ning Integreeritud Piirihalduse Fondi (IBMF) piirihalduse ja viisapoliitika rahastuga (BMVI) mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 raames. Käimas on Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning Sisejulgeolekufondi välispiiride ja viisade rahastamisvahendi (ISF-BV) sulgemisprotsess 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku raames.

Veel üks MFRi rubriigi 4 oluline kuluvaldkond on detsentraliseeritud asutuste ([Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet](#) (Frontex), [Euroopa Liidu Varjupaigaamet](#) (EUAA) ning [Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet](#) (eu-LISA)) rahastamine.

Julgeolek ja kaitse

Joonis 23. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 5 maksed 2025. aastal

(*) Käsitleni ELi detsentraliseeritud asutusi eraldi aastaaruandes.

(**) See on kuluvaldkond, mille projektide rahastamiseks kasutatakse mitut fondi (Euroopa Kaitsefond, Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programm ja laskemoona tootmist toetav määrus).

Allikas: kontrollikoda ELi 2025. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande andmete põhjal.

Rubriigi 5 kulutused hõlmavad programme, mis tugevdavad Euroopa kodanike julgeolekut ja ohutust, parandavad ELi kaitsevõimet ja pakuvad kriisidele reageerimise vahendeid.

- Julgeolekukomponent hõlmab rahastamist Sisejulgeolekufondist (ISF) aastatel 2021–2027 ja Sisejulgeolekufondi politseikoostöö rahastamisvahendi (ISF-P) perioodi 2014–2020 sulgemisprotsessi. See komponent hõlmab ka toetust tuumarajatiste dekomisjoneerimiseks Bulgaarias, Leedus ja Slovakkias ning ELi julgeolekuvaldkonna detsentraliseeritud asutuste rahastamist.

- Kaitsekomponent hõlmab Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programmi ja Euroopa Kaitsefondi, laskemoona tootmist toetavat määrust ja instrumenti Euroopa kaitsetööstuse tugevdamiseks ühishangete kaudu. Nendega toetatakse kaitsealaseid koostööprojekte teadus- ja arendustegevuse kõigis etappides ning neid haldab komisjoni kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraat (DEFIS). Komponendist toetatakse Euroopa ühendamise rahastu sihtotstarbelise eelarve kaudu ka sõjaväelist liikuvust, mis tähendab üleeuroopalise transpordivõrgu osade kohandamist tsiviil- ja militaartstarbeliseks kahesuguseks kasutuseks.

Meie leiud

Tehingute korrektsus

28-st kontrollitud tehingust oli vigadest mõjutatud 14. Kvantifitseerisime 9 viga, millel oli finantsmõju ELi eelarvest makstud summadele. Need vead olid seotud puudustega toetuste andmise menetlustes ning lepingute või toetuslepingute ebaõige muutmisega ja muud liiki rahastamiskõlbmatute kuludega.

Leidsime ka 17 õigusnormide ja finantsnõuete rikkumise juhtumit, millel ei olnud finantsmõju ELi eelarvele. Need juhtumid olid seotud näiteks ebapiisava kontrollijäljega, tõendite puudumisega huvide konflikti vältimiseks võetud meetmete kohta ja puudustega kindlasummaliste toetuste ülesehituses.

Sisekontrollisüsteemide elementide kontrollimine

Meie kontrollitud kolm auditeerimisasutust (Bulgaarias, Tšehhis ja Prantsusmaal) olid välja töötanud ja rakendanud piisava kvaliteediga üksikasjalikud menetlused, mille alusel kajastada oma tööd iga-aastastes kontrolliaruannetes. Kokkuvõttes leidsime, et auditeerimisasutustel olid üksikasjalikud auditikavad ja nende järeldused tuginesid kontrollnimekirjadele. Leidsime siiski puuduse ühes auditeerimisasutuses, kus osa auditeeritud kuludest ei olnud dokumentidega tõendatud.

Hindasime ka komisjoni meetmeid, et kontrollida kahe liikmesriigi kulude rahastamiskõlblikkust programmitöö perioodi 2014–2020 lõpetamisel. Avastasime Ühendkuningriigi programmide lõpetamisel puuduse, sest komisjon ei jätnud oma tasaarvestusotsusest välja summat, mille me olime varem rahastamiskõlbmatuks tunnistanud.

Meie soovitused

Komisjon peaks:

- võtma meetmeid, et suurendada liikmesriikide korraldusasutuste teadlikkust nende kohustustest seoses toetuste andmise ja riigihankelepingute sõlmimisega;
- vaatama otsese eelarve täitmise alla kuuluvate projektide puhul läbi toetusesaajate poolt huvide konfliktide vältimiseks võetud meetmed, riigihankelepingute muutmist käsitlevate riigisiseste ja ELi eeskirjade järgimise ning kohustuse säilitada deklareeritud kulude tõendamiseks piisavalt dokumente ning vajaduse korral tõhustama nende kontrollimist.

*Soovite täiendavat teavet? Meie 2025. aasta aastaaruande 8. peatükk on täies mahus avaldatud meie **veebisaidil** (eca.europa.eu).*

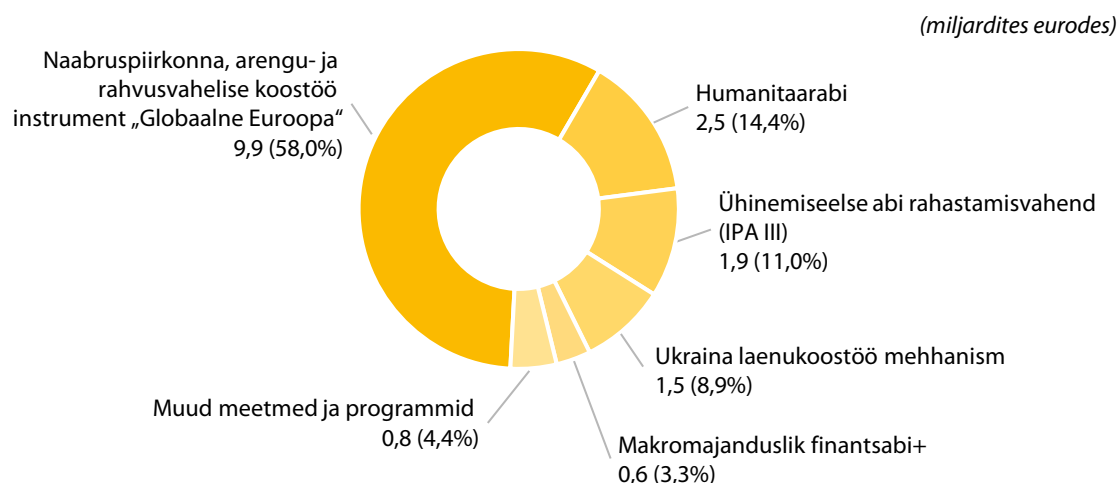
Naabrus ja maailm

Kokku: 17,2 miljardit eurot (9,7% ELi eelarve kulutustest)

Mida me auditeerisime

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 6 kulutused hõlmavad mitut rahastamisvahendit, eelkõige naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumenti „Globaalne Euroopa“, humanitaarabi eelarvet ja ühinemiseelse abi rahastamisvahendit (IPA). [Joonisel 24](#) antakse ülevaade rubriigi 2025. aasta peamistest tegevustest ja kulutustest.

Joonis 24. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 6 maksed 2025. aastal

Allikas: kontrollikoda ELi 2025. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande andmete põhjal.

Naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ üldeesmärk on kaitsta ja edendada kogu maailmas ELi väärtusi, põhimõtteid ja põhihuve ning aidata edendada mitmepoolsust ja tugevamaid partnerlusi kolmandate riikidega. Samuti annab EL vajaduspõhist humanitaarabi inimestele, keda on tabanud inimtegevusest tingitud katastroofid ja loodusõnnetused, pöörates erilist tähelepanu kõige haavatavamatele elanikkonnarühmadele.

Ühinemiseelse abi rahastamisvahendi üldeesmärk on toetada abisaajariike reformide vastuvõtmisel ja rakendamisel, et viia nad vastavusse ELi väärtustega, pidades silmas ELi liikmesust. Seeläbi parandatakse nende stabiilsust, julgeolekut ja heaolu.

2025. aastal hõlmas rubriik 6 esimest korda Ukraina laenukoostöö mehhanismiga seotud makseid. Ukraina laenukoostöö mehhanism kasutab Venemaale kuuluvatelt tõkestatud riigivaradelt saadud tulu Ukrainale antud ELi ja G7 makromajandusliku finantsabi laenude teenindamiseks ja tagasimaksmiseks.

Välistegevuse eelarve täitmises osalevad peamised peadirektoraadid ja talitused on rahvusvahelise partnerluse peadirektoraat (DG INTPA), laienemise ja idanaabruse peadirektoraat (DG ENEST), Euroopa elanikkonnakaitse ja humanitaarabioperatsioonide peadirektoraat (DG ECHO), Lähis-Ida, Põhja-Aafrika ja Pärsia lahe peadirektoraat (DG MENA) ning välispoliitika vahendite talitus (FPI).

Rubriigi „Naabrus ja maailm“ 2025. aasta maksete summa oli 17,2 miljardit eurot (eelrahastamis-, vahe- ja lõppmaksed) ja nende tegemiseks kasutati mitmeid poliitikainstrumente ja abi andmise viise. Need hõlmavad nt näiteks ehitus-/tarne- ja teenuste osutamise lepinguid, toetusi, erilaene, laenutagatise ja finantsabi, eelarvetoetust ning kolmandatele riikidele antavaid muid eelarvetoetuse liike.

Meie leiud

Tehingute korrektsus

Auditeeritud summa	Olulisel määral vigadest mõjutatud?	Hinnanguline kõige tõenäolisem veamäär?
12,5 miljardit eurot	Jah	2,5% (2024. aastal 4,9%)

Meie kontrollitud 138 tehingust sisaldas vigu 52 (37,7%). Kvantifitseeritud 43 vea alusel on meie hinnanguline veamäär 2,5%.

Ukraina laenukoostöö mehhanismiga seotud maksed ulatusid 1,53 miljardi euroni (12% meie auditi andmekogumist). See vahend on ajutine ja sellega seotud tehingud (erakorralise kasumi maksmine Ukrainale) erinevad põhimõtteliselt rubriigi ülejäänud auditi andmekogumist. Auditeerisime kahte Ukraina laenukoostöö mehhanismiga seotud tehingut kogusummas 1,23 miljardit eurot.

Leidsime mitut tehingut mõjutanud eri liiki vigu, mis on kordunud mitme auditiaasta jooksul. Peamised vealiigid olid kaudsete kulude lisamine otseste kulude hulka, hankelepingute sõlmimise korra rikkumine, valede vahetuskursside kasutamine ja eelmaksete ülemäärane tasaarvestamine.

Nagu varasematelgi aastatel, puudutas osa tuvastatud vigadest lepinguid, mida sambapõhiselt hinnatud organisatsioonid (rahvusvahelised organisatsioonid, rahvusvahelised finantsasutused ja riigiasutused) rakendasid kaudse eelarve täitmise raames. Selliste lepingute puhul kiidab komisjon kulud heaks finantsaruande ja juhtkonna kinnituse alusel. Viimane on sambapõhiselt hinnatud organisatsiooni kinnitus selle kohta, et esitatud finantsteave on täielik, täpne ja esitatud korrektselt ning kooskõlas lepingus kokku lepitud kohustustega. Kvantifitseeritud 43 veast 14 olid seotud selliste lepingutega. Lepingud moodustasid hinnangulisest veamäärast 0,6 protsendipunkti.

Sel aastal andsid rahvusvahelised organisatsioonid meile täieliku juurdepääsu auditeeritud tehinguid tõendavatele dokumentidele. See on edasimineku võrreldes eelmiste aastatega, mil juurdepääs piirdus ajutise elektroonilise konsulteerimisega üksnes vaatamisõigusega keskkonnas ja ilma dokumente edastamata, mis takistas auditi kavandamist, tegemist ja kvaliteedikontrolli. Jätkame nimetatud küsimuse jälgimist ja selle kajastamist.

Lõppsaajate tehtud 19 kvantifitseeritava vea puhul oli komisjonil küllalt teavet nende vältimiseks või avastamiseks ja parandamiseks enne kulude heakskiitmist. Kui komisjon oleks kogu tema käsutuses olevat teavet asjakohaselt kasutanud, oleks peatüki hinnanguline veamäär olnud 1,3 protsendipunkti madalam.

Leidsime ka 33 õigusnormide ja finantsnõuete rikkumise juhtumit, millel ei olnud ELi eelarvele otsest finantsmõju.

Meie soovitused

Esitame komisjonile järgmise soovitused.

- parandada ekspertide valikumenetlust;
- tugevdada kontrolle, et vältida palgakulude aktsepteerimist otseste kuludena.

Soovite täiendavat teavet? Meie 2025. aasta aastaaruande 9. peatükk on täies mahus avaldatud meie **veebisaidil** (eca.europa.eu).

Euroopa avalik haldus

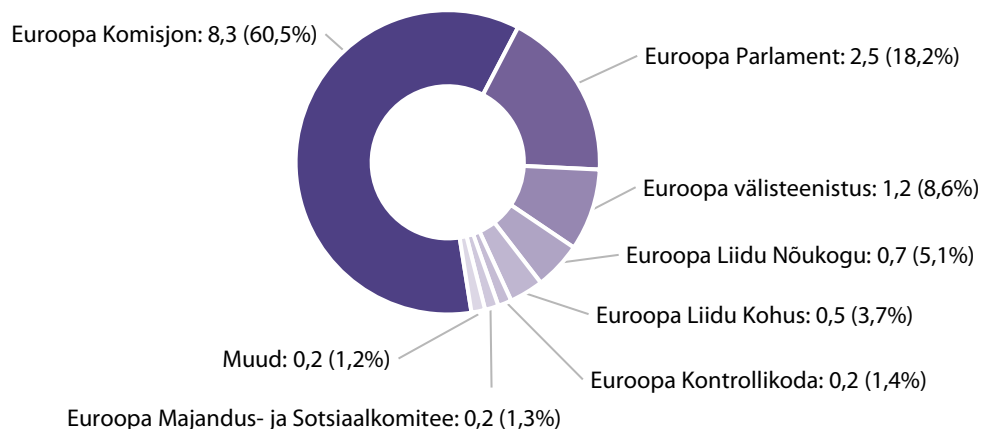
Kokku: 13,8 miljardit eurot (7,8% ELi eelarve kulutustest)

Mida me auditeerisime

Käesolevas peatükis esitatakse meie leiud mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 7 „Euroopa avalik haldus“ kohta. [Joonisel 25](#) antakse ELi institutsioonide ja organite kaupa ülevaade rubriigi 2025. aasta kulutustest.

Joonis 25. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 7 maksed 2025. aastal

(miljardites eurodes)

Allikas: kontrollikoda ELi 2025. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande andmete põhjal.

Halduskulud sisaldavad peamiselt personalikulusid (sh pensionimakseid), mis moodustasid 2025. aastal umbes 71% kõigist halduskuludest, ning hoonete, seadmete, energia, side ja infotehnoloogiaga seotud kulusid. Meie töö on paljude aastate vältel näidanud, et valdkonna kulutustes sisalduv risk on üldiselt väike.

Meie leiud

Auditeeritud summa	Olulisel määral vigadest mõjutatud
13,7 miljardit eurot	Ei – ei sisaldanud olulisel määral viga (nagu ka 2024. aastal)

Kontrollitud 70 tehingust sisaldas viga 18 (26%). Meie kvantifitseeritud 9 vea põhjal jääb veamäär meie hinnangul alla olulisuse läve.

Kvantifitseeritavad vead olid seotud Euroopa Parlamendi, nõukogu, komisjoni ja Euroopa välisteenistuse kantud kuludega, mis olid peamiselt tingitud hangetega seotud puudustest, nagu oluliste dokumentide puudumine. Euroopa Kontrollikoja välisaudiitor tõi välja ühe probleemi. Leidsime ka mittekvantifitseeritavaid viga, mis mõjutasid parlamenti, komisjoni, Euroopa Kohut ja Euroopa välisteenistust. Me ei leidnud olulisi puudusi Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, Euroopa Regioonide Komitee, Euroopa Ombudsmani ega Euroopa Andmekaitseinspektori töös.

Euroopa Parlamendis olid vead seotud näiteks puudustega ühe fraktsiooni hankega seotud makses. Nõukogu puhul oli viga seotud IT-teenuste päevatasu ebaõige kindlaksmääramisega. Komisjonis olid vead muu hulgas seotud põhjendamatu ümberasumistoetusega ning puudustega hoonetega seotud hangetes, nagu puudulikud dokumendid ja puudused läbirääkimistega menetlustes.

Uurisime komisjoni individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ameti (PMO) sisekontrollisüsteeme. Leidsime puudusi tundlike ametikohtade kindlakstegemisel ja töötajate liikuvuse korraldamisel ning pettusevastases raamistikus. Leidsime ka puudusi kontrollides, mida kasutati selleks, et kontrollida pensionäride jätkuvat õigust pensionimaksetele. Need hõlmasid puuduvate elusolekutõendite järelkontrolli ja elusolekuaruannete käsitlemise korda. Loetletud puudused võivad vähendada kontrollide tõhusust ja suurendada alusetult tehtud maksete riski.

Meie soovitused

Euroopa Komisjon peaks tõhustama kontrole, millega tehakse kindlaks pensionäride õigus jätkuvatele pensionimaksetele.

Soovite täiendavat teavet? Meie 2025. aasta aastaaruande 10. peatükk on täies mahus avaldatud meie **veebisaidil** (eca.europa.eu).

Taaste- ja vastupidavusrahastu

Kokku: 45,4 miljardit eurot

Mida me auditeerisime

Taaste- ja vastupidavusrahastu loodi [määrusega \(EL\) 2021/241](#) (edaspidi „määrus“), mis jõustus 19. veebruaril 2021. Määrust muudeti 2023. aasta veebruaris, võimaldades liikmesriikidel lisada oma riiklikesse taaste- ja vastupidavuskavadesse REPowerEU peatüki, ning uuesti 2024. aasta veebruaris, võimaldades liikmesriikidel lisada oma riiklikesse taaste- ja vastupidavuskavadesse hinnanguliste kuludena Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvormi (STEP) loomiseks kavandatud rahalise toetuse. Taaste- ja vastupidavusrahastust on toetatud liikmesriikide reforme ja investimisprojekte alates Covid-19 pandeemia algusest 2020. aasta veebruaris (REPowerEU puhul alates 1. veebruarist 2022) ning see toimib kuni 2026. aasta 31. detsembrini.

Komisjon rakendab taaste- ja vastupidavusrahastut eelarve otsese täitmise vormis. See tähendab, et komisjon vastutab otseselt rahastu rakendamise eest. Taaste- ja vastupidavusrahastust tehtavad maksed sõltuvad sellest, kas liikmesriigid on rahuldavalt täitnud nende taaste- ja vastupidavuskavasid kinnitavate nõukogu rakendusotsuste lisades seatud eesmärgid ja sihid. Lisaks tuleb järgida seda, et liikmesriigi poolt varem rahuldavalt täidetud eesmärgid ja sihte ei oleks muudetud, ning et meetmed ei rikuks toetustrahastamise vältimise põhimõtet. [Määruses](#) sätestatud rahastamiskõlblikkuse tingimused hõlmavad rahastamiskõlblikkuse perioodi järgimist, põhimõttele „ei kahjusta oluliselt“ vastamist ja jooksvate riiklike eelarvekulude mitteasendamist (v.a nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel). Liikmesriigid peavad tagama, et rahastust toetatavate meetmetega seotud vahendeid kasutatakse kooskõlas kohaldatava ELi ja riigisisese õigusega, eelkõige seoses pettuste, korruptsiooni ja huvide konflikti ärahoidmise, avastamise ja kõrvaldamisega.

2025. aasta lõpuks oli komisjon teinud 102 toetusmakset (2021. aastal ühe, 2022. aastal 13, 2023. aastal 23, 2024. aastal 28 ja 2025. aastal 37) kogusummas 223,9 miljardit eurot. See tähendab, et taaste- ja vastupidavusrahastu viimasel aastal on veel välja maksmata 38% kõigist olemasolevatest (sihttoetuste) vahenditest.

Taaste- ja vastupidavusrahastu 2025. aasta kulutused olid kokku 45,4 miljardit eurot ning meie audit hõlmas kõiki 37 toetusmakset kogusummas 40,1 miljardit eurot ja eelmaksete tasaarvestamist kogusummas 5,3 miljardit eurot. Meie audit ei hõlmanud ei vahendite lõplike saajate tehtud kulutuste korrektsust ega taaste- ja vastupidavusrahastu laenukomponenti.

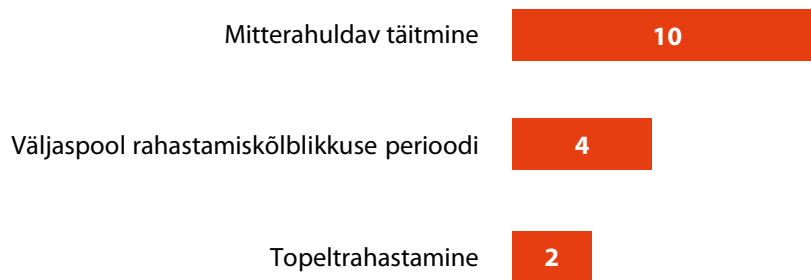
Meie leiud

Auditeeritud summa	Olulisel määral vigadest mõjutatud?
45,4 miljardit eurot	2025: meie leidude üldine mõju on oluline, kuid ei ole läbiv.

Kontrollitud 420 eesmärgist ja sihist 16 puhul avastasime finantsmõju omavaid puudusi. Need puudutasid rahastu 37 maksest üheksat (ja nendega seotud eelmaksete tasaarvestamist) üheksas liikmesriigis. Meie hinnangul ületab nende leidude minimaalne finantsmõju meie olulisuse läve.

Võttes arvesse taaste- ja vastupidavusraha kulutuste mudeli olemust ja asjaolu, et komisjoni maksete peatamise meetodika tugineb paljudele hinnangutele, mis võib viia erinevate tõlgendusteni, ei esita me veamäära, mis oleks võrreldav teiste ELi kuluvaldkondadega. [Joonisel 26](#) on esitatud finantsmõjuga leidude liigid.

Joonis 26. Finantsmõjuga leidude liigid

Allikas: kontrollikoda.

Eesmärkide ja sihtide rahuldav saavutamine

Tegime oma kontrollidega seitsmes liikmesriigis kindlaks 10 eesmärki ja sihti, mida ei olnud rahuldavalt saavutatud. Leidsime, et kõiki eesmärgi või sihi saavutamiseks nõutavaid elemente ei olnud täidetud ning et neid puuduvaid elemente ei saanud pidada minimaalseks aktsepteeritavaks kõrvalekaldeks. Komisjon oli raha sellest hoolimata välja maksnud.

Meetmeid alustati enne rahastamiskõlblikkuse perioodi algust

Määruses on sätestatud, et taaste- ja vastupidavusraha võib rahastada ainult meetmeid, mis algasid pärast 1. veebruari 2020, kuid selles ei ole sätestatud täiendavaid kriteeriume meetmete algusaja määratlemiseks. Oleme endiselt seisukohal, et meetme algusena tuleks käsitada esimese (juriidilise) kohustuse võtmise kuupäeva (nt lepingu, ostutellimuse või rahastamisotsuse allkirjastamine), kuna see kujutab endast meetmega seotud esimese tegevuse algust. Sellise lepingu või rahastamisotsusega tekib kohustus ja käivitatakse majandus- ja tootmistegevus töövõtja ja alltöövõtja tasandil, millele järgnevad omakorda maksed.

Leidsime, et kahe makse aluseks olnud nelja sihiga seotud projektid algasid enne 2020. aasta veebruari. Seetõttu ei oleks tohtinud neid nelja projekti taaste- ja vastupidavusrahastrahastust rahastada.

Topeltrahastamine

Taaste- ja vastupidavusrahastrahastu puhul on tegu topeltrahastamisega juhul, kui meetme samu kulusid rahastatakse kaks korda ja/või kui samu väljundeid deklareeritakse ja seega rahastatakse kaks korda. Sama väljundit ei tohi rahastada ELi eelarvest kaks korda, isegi kui üks asjaomastest rahastamisvahenditest ei ole kulupõhine. Leidsime kaks topeltrahastamise juhtumit, mida ei oleks tohtinud taaste- ja vastupidavusrahastrahastust rahastada.

Puudused komisjoni esialgses hindamises

Leidsime 16-st finantsmõjuga leiust 12 puhul puudusi komisjoni tehtud hindamises. Lisaks leidsime komisjoni hindamises veel 28 juhul puudusi, mis ei mõjutanud eesmärgi/sihi rahuldavat täitmist. Neil juhtudel ei teinud komisjon piisavalt kontrolle, et hinnata maksetaotlusele lisatud andmete usaldusväärsust, ning me küsisime liikmesriikidelt lisateavet.

Kuigi komisjoni audititel põhinevate oluliste täitmata soovitude arv on vähenenud, on neist enamiku täitmine ajakavast maas

Komisjon teeb järelauditeid, et avastada ja parandada toimingutes pärast nende heakskiitmist tehtud vead. Alates 2021. aastast on komisjonil valminud 21 liikmesriigile 37 lõplikku auditaruannet 852 soovitusel. 11. mai 2026. aasta seisuga leidis komisjon, et 89% soovitudest on täidetud ja ülejäänud 11% veel täitmata.

Komisjon liigitab oma leiud kriitilisteks, väga olulisteks, olulisteks või soovitatavateks. Kui liikmesriigid ei ole kriitiliste või väga oluliste leidudega seotud soovitudega tähtajaks kas nõustunud, on need tagasi lükanud või pole neid täitnud, võidakse komisjoni iga-aastases tegevusaruandes seada kontrollieesmäärke või esitada nende kohta reservatsioon. Kriitilised või väga olulised leiud võivad kujutada endast ka rahastamislepingust tulenevate kohustuste tõsist rikkumist. Kriitiliste või väga oluliste leidudega seotud täitmata soovitude arv on vähenenud 136-lt 2025. aastal 25-le 2026. aastal. Hoolimata olukorra paranemisest oli 64% kriitilistest ja väga olulistest soovitudest taaste- ja vastupidavusrahastrahastu rakendamise viimasel aastal (2025. aasta detsembri seisuga) endiselt ajakavast maas. Koostasime valimi kaheksast kriitilise tähtsusega ja väga olulisest leiust, et kontrollida, kas nende põhjal esitatud soovited on täidetud, ning leidsime, et komisjon oli liigitanud kaks soovitud täidetuks ilma piisavate tõenditeta.

Liikmesriikide kontrollisüsteemid ei ole piisavalt tõhusad

Kui komisjon avastab auditite käigus liikmesriigi kontrollisüsteemis puudusi, võib ta selle riigi taaste- ja vastupidavuskavade läbivaatamisel lisada kontrollieesmäärke. Kontrollieesmärkidega blokeeritakse kõik tulevased taaste- ja vastupidavusrahastu maksed, kuni liikmesriik need rahuldavalt täidab. 2025. aastal (taaste- ja vastupidavusrahastu eelviimane aasta) tegelesid liikmesriigid endiselt kontrollieesmärkidega, et tagada oma kontrollisüsteemide valmisolek taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamiseks. Kokkuvõttes järelname, et kõik kaheksa kontrollieesmärki, mis on seotud taaste- ja vastupidavusrahastu 2025. aasta toetusmaksetega, olid rahuldavalt täidetud. Leidsime, et neist kaheksast kontrollieesmärgist viis olid osa teisest maksetaotlusest, ülejäänud kolm olid seotud esimese maksetaotlusega.

Komisjoni auditiaruannete läbivaatamise ja asjakohaste soovitude rakendamise põhjal leidsime, et puudub kindlus selle kohta, et üks liikmesriik rakendas oma riiklikku taaste- ja vastupidavuskava piisavate toepeltrahastamise kaitsemeetmetega vähemalt kuni 2025. aasta jaanuarini, ning et puudub kindlus selle kohta, et kaks teist liikmesriiki rakendasid oma riiklikke taaste- ja vastupidavuskavasid piisavate kaitsemeetmetega huvide konfliktide vastu vähemalt kuni meie kontrollideni.

Kuigi hankelepingute sõlmimise korra ja riigiabi eeskirjade järgimine ei ole taaste- ja vastupidavusrahastu vahendite liikmesriikidele maksmise tingimus, peavad liikmesriigid ELi finantshuvide kaitsmiseks tagama, et taaste- ja vastupidavusrahastu projektid neile vastavad. Seoses hankelepingute sõlmimise korra rikkumisega leidsime kaks juhtumit, kus hankija ei põhjendanud oma otsust lepinguid osadeks mitte jagada: ühe juhtumi, kus avaliku sektori hankija valis õigusvastaselt lihtsustatud menetluse ega taganud hanketeate nõuetekohast avaldamist ning ühe juhtumi, mil hankija kasutas õigusvastaselt väljakuulutamisetähtaegade ümbrikut hankemenetlust. Riigiabi eeskirjadega seotud õigusnormide rikkumiste puhul leidsime ühe projekti kunstliku osadeks jagamise juhtumi, et vältida teatamiskünniseid, kaks rahastamiskõlblike kulude ebaõige arvutamise juhtumit, neli menetlusest kõrvalejätmise kriteeriumide täitmata jätmise juhtumit, ühe läbipaistvusteabe hilinenud avaldamise juhtumi ja kaks vähesse tähtsusega abi künnistele vastavuse hindamise puuduste juhtumit.

Leidsime ebatäpsusi ka nelja liikmesriigi maksetaotlustes. Neist kahel juhul leidsime, et liikmesriigid olid maksetaotluse esitamise ajal teadlikud sellest, et mõne eesmärgi ja sihi rahuldava täitmise kohta ei olnud piisavalt tõendeid. Kumbki liikmesriik ei lisanud vahendite haldaja kinnitusele siiski reservatsiooni selle kohta, et eesmärk/siht oli maksetaotluse esitamise ajaks täidetud vaid osaliselt.

Nõukogu muudetud rakendusotsuste analüüs

Liikmesriigid võivad taotleda oma riiklike taaste- ja vastupidavuskavavade muutmist, kui üks või mitu eesmärki või sihti ei ole objektiivsete asjaolude tõttu enam saavutatavad. Kui komisjon annab positiivse hinnangu, valmistab ta ette rakendusotsuse ettepaneku, mille nõukogu peab heaks kiitma. 2025. aasta detsembri lõpuks oli nõukogu vastu võtnud 99 muudatusettepanekut. Vaatasime läbi 20 eesmärgi ja sihi 32 muudatust, mis olid osa 18 nõukogu rakendusotsuse muudatusest kaheksas liikmesriigis.

13 analüüsitud eesmärgi ja sihi puhul leidsime, et nõukogu rakendusotsuse nõudeid muudeti pärast seda, kui liikmesriigid olid esitanud komisjonile vastava maksetaotluse.

17 muudatuse puhul leidsime, et objektiivseid asjaolusid kirjeldati piisavalt, kuid neile ei lisatud piisavaid tõendeid. Ülejäänud 12 juhul leidsime, et liikmesriigid ei selgitanud piisavalt objektiivseid asjaolusid ega esitanud piisavaid tõendeid.

Leidsime viis nõukogu rakendusotsuse muudatust, millega jäeti täielikult või osaliselt välja meetme rakendusetapiga seotud osa. Need juhtumid näitavad, et teatavad nõukogu rakendusotsuste muudatused ei piirdunud tähtaegade või tehniliste kirjelduste kohandamisega, jättes selle asemel täielikult või osaliselt välja väljundid, mis olid algselt meetmete lõpuleviimise põhielemendid. Nullkuluga reformide muudatused ei mõjuta kogukulude prognoose ja nendega seotud maksumasid, kui kavade hindamiskriteeriumid on täidetud. See võib nõrgendada stiimuleid säilitada reformide esialgne ulatus ja ambitsioonid.

Probleemid meetmete, eesmärkide ja sihtide ülesehituses

Eesmärkide ja sihtidega mõõdetakse liikmesriikide edusamme riiklikes taaste- ja vastupidavuskavades loetletud investeeringute ja reformide tegemisel ning seega taaste- ja vastupidavusrahaambitsioonide täitmist. Tegime kindlaks seitse reformi või investeeringut, kus eesmärgid või sihid ei hõlmanud kõiki elemente või ei olnud seotud nende lõpuleviimisega. Leidsime ka ühe kontrollieesmärgi, mille ülesehituses oli kriitilisi puudusi, ja kuus juhtumit, kus eesmärgid või sihid olid ebamääraselt määratletud. Märgime, et sellised eesmärgid ja sihid suurendavad riski, et nende rahuldava saavutamise hindamine põhineb kaalutlusõigusel.

Meie soovitused

Kuna taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamine lõpeb 2026. aasta detsembriks, ei esita me enam täiendavaid soovitusi. Oleme aga väljendanud oma seisukohti kuludega sidumata rahastamise kasutamise ja selliste vahenditega seotud riskide kohta mitmes arvamuses, mis käsitlevad komisjoni seadusandlikke ettepanekuid mitmeaastaseks finantsraamistikuks 2028–2034.

Soovite täiendavat teavet? Meie 2025. aasta aastaaruande 11. peatükk on täies mahus avaldatud meie **veebisaidil** (eca.europa.eu).

2022. aastal avaldatud eriaruannetes esitatud soovitude täitmise kontrolli tulemused

Mida me kontrollisime

Kontrollime igal aastal, mil määral on meie auditeeritavad meie esitatud soovitude põhjal kolme aasta vältel meetmeid võtnud. Kõnealune kontroll on audititsükli tähtis osa. See annab tagasisidet selle kohta, kas meie auditeeritavad on meie soovitatud meetmeid rakendanud ja kas tõstatatud küsimused on lahendatud. Samuti on see oluline meie tulevase audititöö ülesehitamisel ja kavandamisel ning riskide jälgimisel.

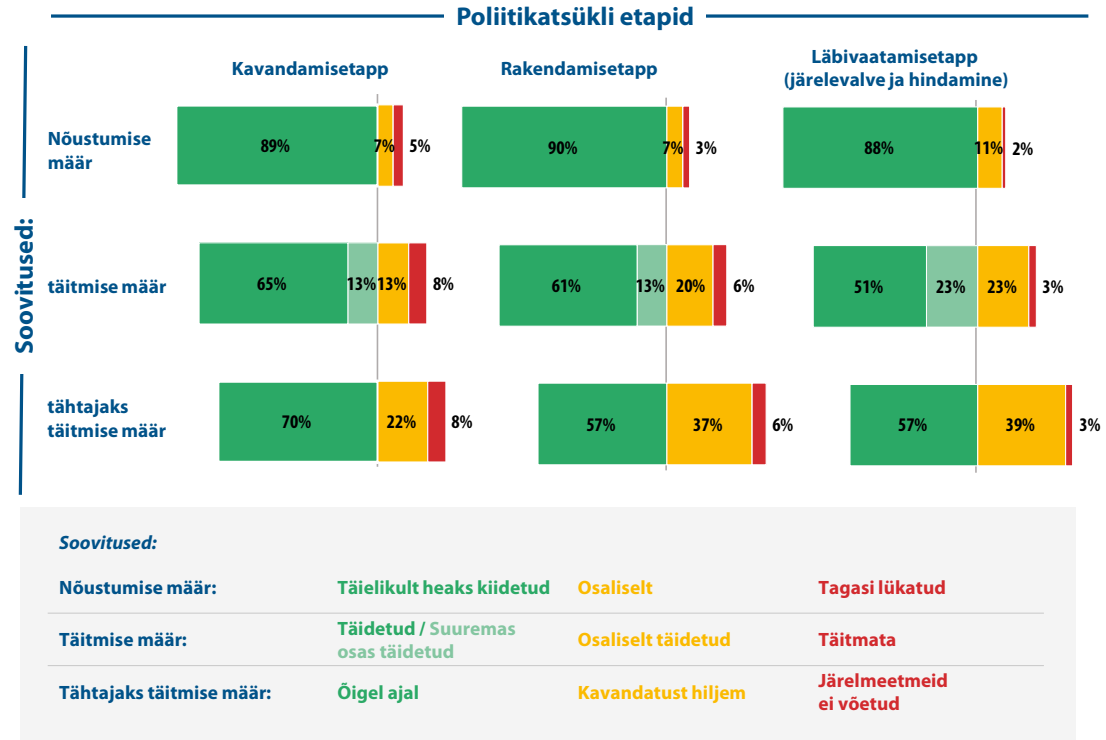
Sel aastal analüüsisime kõigis 2022. aastal avaldatud 28 eriaruandes esitatud soovitusi. Kontrollisime kokku 226 soovituse täitmist, millest 194 (86%) olid suunatud Euroopa Komisjonile. Ülejäänud 32 (14%) olid suunatud Euroopa Parlamendile, Euroopa Liidu Nõukogule, Euroopa Liidu Kohtule, Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusele, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, Euroopa Liidu Küberturvalisuse Ametile ja Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametile.

Meie leiud

Meie 2022. aasta eriaruannetes esitatud soovitude täitmise kontrolli põhjal jõudsime järgmiste järeldusteni:

- täielikult või suuremas osas täidetud soovitude osakaal on üldjoontes samaks jäänud (74%, eelmisel aastal 76%);
- tähtajaks täidetud soovitude osakaal suurenes eelmise aasta 56%-lt käesoleval aastal 60%-le;
- meie analüüs, mille eesmärk on kontrollida, kas poliitikatsükli kolmes etapis (kavandamine, rakendamine ja läbivaatamine) on erinevusi, näitas, et poliitika või programmide kavandamise etapiga seotud soovitusi rakendatakse kõige rohkem (78%) ja peetakse kinni tähtaegadest (70%) (vt [joonis 27](#)).

Joonis 27. Nõustumise, rakendamise ja tähtaegse täitmise osakaal poliitikatsükli etappide kaupa

Märkus: loetavuse huvides on arvud esitatud ilma komakohtadeta, mis võib põhjustada ümardamiserinevusi.

Allikas: kontrollikoda.

Soovite täiendavat teavet? Meie 2025. aasta aastaaruande 12. peatükk on täies mahus avaldatud meie **veebisaidil** (eca.europa.eu).

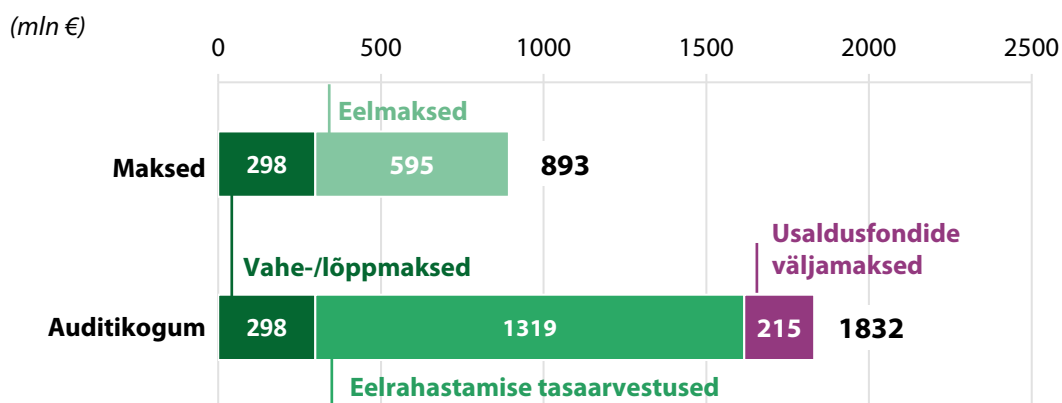
Euroopa Arengufondid

Kokku: 893 miljardit eurot

Mida me auditeerisime

1959. aastal käivitatud EAFid olid kuni 2020. aasta lõpuni peamised vahendid, mille abil Euroopa Liit rahastas oma arengukoostööd Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikide ning ülemeremaade ja -territooriumidega (ÜMTd). EAFide peamine eesmärk on vähendada vaesust ja see lõpuks kaotada kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 208 sätestatud arengukoostöö peamise eesmärgiga. [Joonisel 28](#) antakse ülevaade 2025. aasta maksetest.

Joonis 28. Euroopa Arengufondid: 2025. aasta finantsülevaade

Allikas: kontrollikoda 9., 10. ja 11. EAFi 2025. aasta raamatupidamise aastaaruande põhjal.

2021.–2027. aasta MFRis on arengukoostöö AKV piirkonna riikidega integreeritud naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendisse „Globaalne Euroopa“, mis omakorda kuulub ELi üldeelarvesse. Arengukoostöö ÜMTdega on integreeritud ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise otsusesse, mis hõlmab ka Gröönimaad. 9., 10. ja 11. EAFi ei ole aga ELi üldeelarvesse integreeritud ning fondide rakendamine ja neist aru andmine toimub kuni nende lõpetamiseni ka edaspidi eraldiseisvalt.

Käesolevas aruandes vaadeldakse 76 riigis tehtud kulutusi, mille tegemisel kasutati mitut abi andmise viisi (nt ehitus-/tarne-/teenuste osutamise lepingud, toetused, eelarvetoetus, programmide eelarvestus ning sambapõhiselt hinnatud üksustega (nt rahvusvahelised organisatsioonid ja riigiasutused) sõlmitud delegeerimiskokkulepped).

EAFe haldab peaaegu täielikult komisjoni rahvusvahelise partnerluse peadirektoraat (DG INTPA). Väikest osa 2025. aasta EAFi maksetest (1%) haldas Lähis-Ida, Põhja-Aafrika ja Pärsia lahe peadirektoraat (DG MENA).

Meie leiud

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule

Leidsime, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisaldanud olulisi väärkajastamisi.

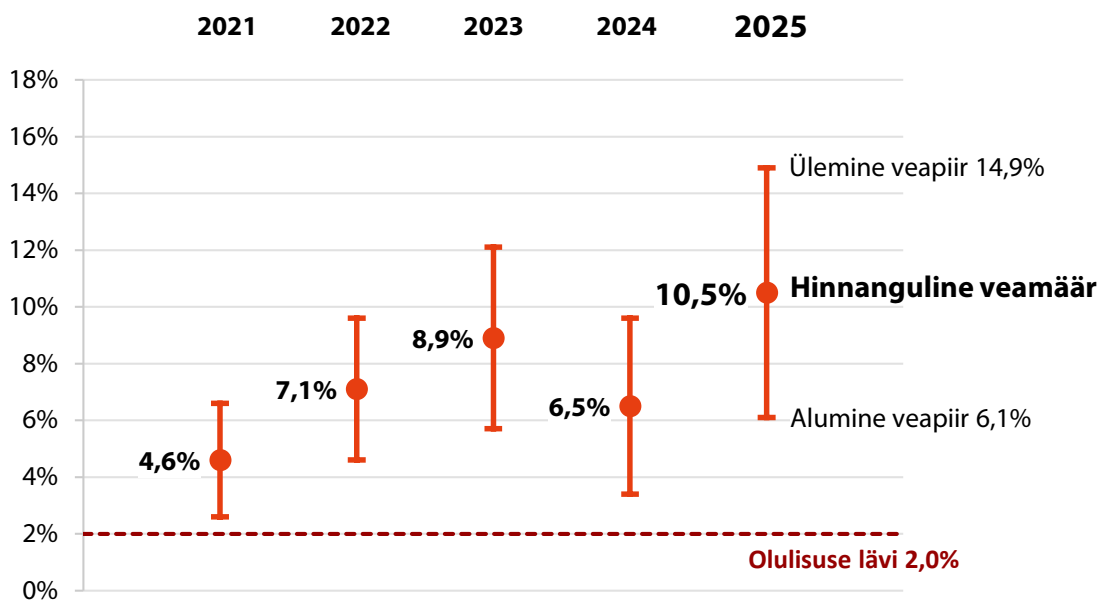
Tulutehingud ei olnud olulisel määral vigadest mõjutatud.

EAFide maksetehingud olid olulisel määral vigadest mõjutatud. Meie poolt testitud tehingute põhjal on meie hinnanguline veamäär 10,5%.

Kinnitavat avaldust toetav teave

Meie kontrollitud 85 tehingust sisaldas vigu 47 (55,3%). Kvantifitseeritud 39 vea alusel on meie hinnanguline veamäär 10,5% (vt [joonis 29](#)).

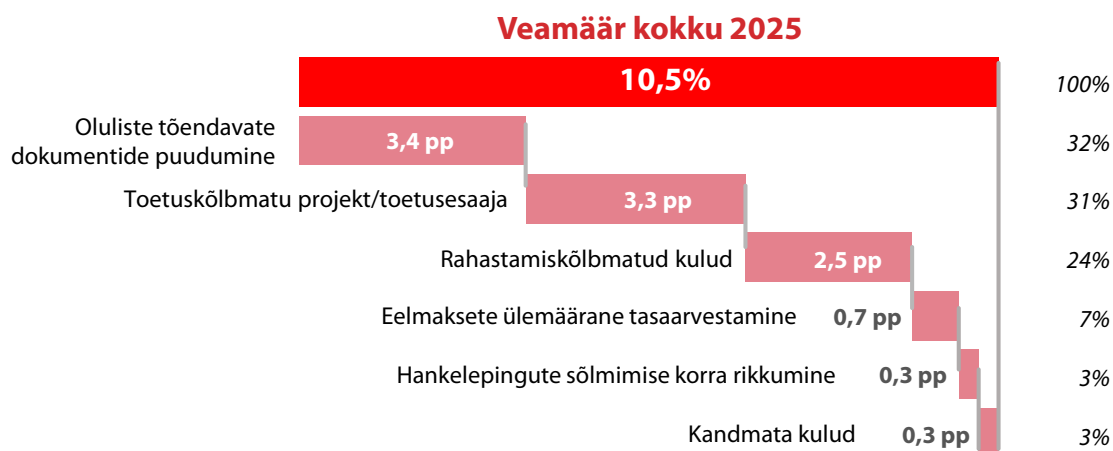
Joonis 29. Tehingute testimise tulemused

Allikas: kontrollikoda.

[Joonis 30](#) näitab eri vealiikide osakaalu meie 2025. aasta hinnangulises veamääras.

Joonis 30. Vealiikide osakaal hinnangulises veamääras

pp: protsendipunkt

Allikas: kontrollikoda.

15 kvantifitseeritava vea puhul oli komisjonil küllalt teavet nende vältimiseks või avastamiseks ja parandamiseks enne kulude heakskiitmist. Kui komisjon oleks kogu tema käsutuses olevat teavet asjakohaselt kasutanud, oleks hinnanguline veamäär olnud 6,1 protsendipunkti madalam.

DG INTPA 2025. aasta tegevusaruande läbivaatamine

DG INTPA 2025. aasta tegevusaruandes sisalduv peadirektori kinnitav avaldus ei sisalda ühtegi reservatsiooni. Alates 2019. aastast ei ole esitatud ühtegi reservatsiooni.

DG INTPA hinnangul on *maksete veariski* sisaldav kogusumma 69,2 miljonit eurot (1,12% 2025. aasta kulutustest) ja kogurisk programmide lõpetamisel 60,2 miljonit eurot (0,97% 2025. aasta kulutustest). DG INTPA prognoosib varasemate andmete põhjal, et maksete veariski sisaldavast summast korrigeeritakse järgnevatel aastatel DG INTPA kontrollidega 9 miljonit eurot (13,0%) (seda summat nimetatakse korrigeerimisvõimeks). Komisjoni teatel oli 2025. aastal reaalselt tagasi nõutud 15,7 miljonit eurot. Testisime 78,3% sellest summast (12,3 miljonit eurot) ning leidsime, et 0,4 miljonit eurot ei oleks tohtinud rakendatud korrigeerimisvõimeks kajastada.

2025. aasta allesjäänud veamäära kokkuleppeline toiming

DG INTPA 14. allesjäänud veamäära kokkuleppelise toimingu viis 2025. aastal läbi üks väline töövõtja. Toimingu eesmärk on hinnata nende vigade määra, mis on püsima jäänud pärast kõiki DG INTPA poolt tema vastutusvaldkonnas läbi viidud juhtimiskontrolle, et teha järeldus nende kontrollide tõhususe kohta.

2025. aastal kohaldas komisjon esimest korda uut allesjäänud veamäära metoodikat. Uue metoodikaga tehakse muudatusi muu hulgas selleks, et selgitada suure väärtusega kirjade käsitlemise viisi, ning piiratakse võimalust tugineda täielikult juhtimiskontrollide tulemustele ja teiste audiitorite tööle 10%-le testitud tehingutest. Mõned puudused siiski püsivad, näiteks allesjäänud veamäära uuringus keskendutakse ainult lõpetatud lepingutele, samas kui enamik DG INTPA makseid (ja kontrollikoja auditeeritud tehingud) on seotud pooleliolevate lepingutega.

Projektide tulemuste hindamine meie auditikülastuste käigus

Hindasime oma auditikülastuste käigus ka lõpule viidud või peaaegu lõpule viidud projektide eesmärkide saavutamist. Meie hindamine hõlmas *väljund*- ja tulemusnäitajate ning projektitulemuste läbivaatamist.

Meie kontrollide tulemused varieerusid. Mõnel juhul oli toetusraha kasutatud tõhusalt ja see aitas kaasa projektide eesmärkide saavutamisele.

Nagu varasematelgi aastatel, tuvastasime siiski ka juhtumeid, kus ELi projektid ei saavutanud kõiki oma eesmärgi. Eelkõige täheldasime viivitusi rakendamisel, puudusi planeerimises, ülesehituses ja tööde kvaliteedis, sealhulgas märke varajasesst halvenemisest. Need probleemid tekitavad muret ELi toetuse tõhususe ja kestlikkuse ning projektide järelvalve kvaliteedi pärast.

Meie soovitused

Esitame komisjonile järgmise soovitusel.

- o viia lõpule 9. EAFi sulgemine;
- o tagada lepinguliste kulutuste kontrolliaruannete kvaliteet;
- o tugevdada sambapõhiselt hinnatud üksuste finantsaruandluse nõudeid.

Soovite täiendavat teavet? Meie 2025. aasta aruanne 9., 10. ja 11. Euroopa Arengufondist rahastatud tegevuste kohta on täies mahus avaldatud meie veebisaidil (eca.europa.eu).

Taustteave

Euroopa Kontrollikoda ja tema töö

Kontrollikoda on ELi sõltumatu välisaudiitor. Me asume Luxembourgis ning meil töötab umbes 900 töötajat kõigist ELi liikmesriikidest. Meie missioon on aidata parandada ELi haldus- ja finantsjuhtimist ning edendada aruandekohustuse täitmist ja läbipaistvust, tegutsedes ELi kodanike finantshuvide sõltumatu kaitsjana. Meie auditiaruanded ja arvamused on oluline osa ELi aruandlusahelast. Neid kasutatakse selleks, et kontrollida ELi poliitikavaldkondade ja programmide rakendamise eest vastutajaid: komisjoni, teisi ELi institutsioone ja asutusi ning liikmesriikide haldusasutusi. Me teavitame ELi poliitikakujundajaid ja seadusandjaid riskidest, anname neile kindlust, juhime tähelepanu puudustele ja heale tavale ning nõustame, kuidas ELi poliitika ja programmide juhtimist parandada. Oma tööga tagame ELi kodanikele teabe nende raha kasutamise kohta.

Meie väljundid

Avaldame:

- aastaaruandeid, mis koosnevad peamiselt ELi eelarve ja Euroopa Arengufondide finants- ja vastavusauditite tulemustest, kuid käsitlevad ka eelarve täitmise ja tulemuslikkuse aspekte;
- eriaruandeid, milles esitatakse konkreetseid poliitikasuundi, kuluvaldkondi või eelarve- või juhtimisküsimusi käsitlevate valitud auditite tulemused;
- iga-aastaseid eriaruandeid ELi asutuste, detsentraliseeritud organite ja ühissettevõtete kohta;
- arvamusi finantsjuhtimist mõjutavate uute õigusaktide eelnõude või muudatuste kohta (arvamused koostatakse meie enda või teiste institutsioonide initsiatiivil);
- ülevaateid, mis sisaldavad kirjeldust või teavet poliitikavaldkondade, süsteemide, vahendite või kitsamate teemade kohta.

Tony Murphy
Iirimaa

Nikolaos MILIONIS
Kreeka

Iliana IVANOVA
Bulgaaria

Bettina JAKOBSEN
Taani

Jan GREGOR
Tšehhi

Mihails KOZLOVS
Läti

Ildikó GÁLL-PELCZ
Ungari

Annemie TURTELBOOM
Belgia

Ivana MALETIĆ
Horvaatia

Joëlle ELVINGER
Luksemburg

Helga BERGER
Austria

Marek OPIOŁA
Poola

Jorg Kristijan PETROVIČ
Sloveenia

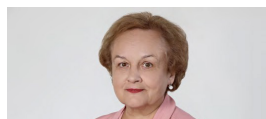
Stef BLOK
Madalmaad

George - Marius HYZLER
Malta

Lefteris CHRISTOFOROU
Küpros

Laima Liucija ANDRIKIENĖ
Leedu

Keit PENTUS-ROSIMANNUS
Eesti

Katarína KASZASOVÁ
Slovakkia

João LEÃO
Portugal

Alejandro BLANCO FERNÁNDEZ
Hispaania

Carlo Alberto MANFREDI SELVAGGI
Itaalia

Petri SARVAMAA
Soome

Hans LINDBLAD
Rootsi

Lucian ROMAȘCANU
Rumeenia

Pierre MOSCOVICI
Prantsusmaa

Daniel CASPARY
Saksamaa

Märkus: 2026. aasta juuli seisuga.

Meie kinnitava avalduse auditi lähenemisviisi ülevaade

Meie kinnitavas avalduses esitatud arvamused põhinevad objektiivsel auditi tõendusmaterjalil, mis on kogutud rahvusvahelistele auditistandarditele vastavate audititestide käigus.

Nagu on märgitud meie 2026.–2030. aasta strateegias, tegutseme ennetavalt ja jälgime tähelepanelikult 2028. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku muudatusi. See võimaldab meil töötada välja kindlustandva auditi lähenemisviisi ja seda kohandada, et esitada asjakohaseid ja õigeaegseid aruandeid ja auditiarvamusi, tuginedes oma aluslepingust tulenevatele volitustele ja järgides täielikult rahvusvahelisi avaliku sektori auditistandardeid.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Kas ELi raamatupidamise aastaaruannetes esitatakse täielik ja täpne teave?

Komisjoni peadirektoraadid koostavad igal aastal sadu tuhandeid arvestuskirjeid, mis sisaldavad teavet paljudest eri allikast (sealhulgas liikmesriikidest). Me kontrollime, kas arvestusprotsessid toimivad asjakohaselt ning kas nende abil saadavad arvestusandmed on täielikud, korrektselt kajastatud ja ELi finantsaruannetes õigesti esitatud.

- Hindame raamatupidamissüsteemi, veendumaks, et selle abil saab usaldusväärset teavet.
- Kontrollime peamisi raamatupidamisarvestuse protseduure, veendumaks, et need toimivad korrakohaselt.
- Kontrollime analüütiliselt arvestusandmeid, veendumaks, et need esitatakse järjepidevalt ning on põhjendatud.
- Kontrollime vahetult arvestuskirjetest moodustatud valimit, veendumaks, et alustehing on toimunud ja täpselt kajastatud.
- Kontrollime finantsaruandeid, veendumaks, et need kajastavad finantsolukorda õiglaselt.

Tehingute korrektsus

Kas ELi raamatupidamise aastaaruannete aluseks olevad tulutehingud ja kuludena kajastatud maksetehingud on eeskirjadega kooskõlas?

ELi eelarve hõlmab miljoneid makseid toetusesaajatele nii ELis kui mujal maailmas. Suuremat osa neist kulutustest haldavad liikmesriigid. Vajaliku tõendusmaterjali saamiseks hindame neid süsteeme, mille abil hallatakse ja kontrollitakse tulu ning kuludena kajastatud makseid (st lõppmaksed ja eelmaksete tasaarvestused), ja kontrollime tehingutest moodustatud valimit.

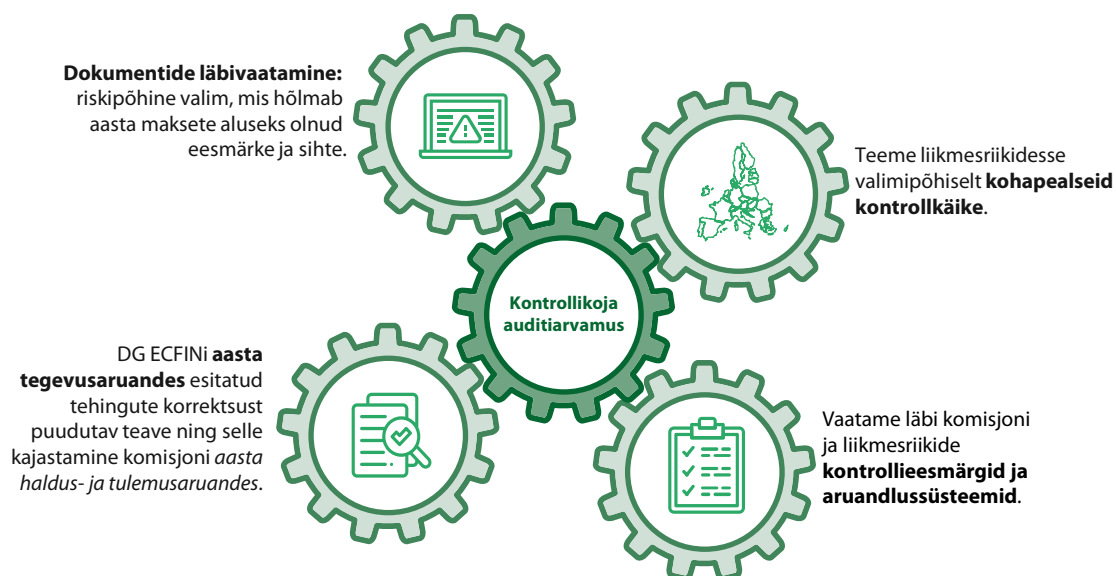
Kui asjakohaste rahvusvaheliste auditeerimisstandardite tingimused on täidetud, siis vaatame läbi ja teeme uuesti kontrollid, mida on teinud ELi eelarve täitmise eest vastutavad institutsioonid. Seega võtame täielikult arvesse kõiki nimetatud kontrollide alusel tehtud parandusmeetmeid.

- Hindame tulude ja kulude süsteeme, et määrata kindlaks nende mõjususe tehingute korrektsuse tagamisel.
- Moodustame statistiliste meetodite abil tehingutest valimid, mis võimaldavad meie audiitoritel tehinguid üksikasjalikult testida. Valimisse langenud tehinguid auditeeritakse põhjalikult, sh tavaliselt lõpliku toetusesaaja juures (nt põllumajandustootjad, uurimisasutused ja riigihanke alusel töid või teenuseid pakuvad ettevõtted), et saada tõendeid selle kohta, et kõik alustehingud on aset leidnud, asjakohaselt kajastatud ning kooskõlas eeskirjadega, mille alusel need maksed on tehtud.
- Analüüsime vigu ning liigitame need kas kvantifitseeritavateks või mittekvantifitseeritavateks. Kvantifitseeritava veaga on tegu juhul, kui eeskirjade kohaselt ei oleks tohtinud makse tegemist heaks kiita. Arvutame kvantifitseeritavaid vigu ekstrapoleerides hinnangulise veamäära igas valdkonnas, mille kohta koostame erihinnangu. Seejärel võrdleme hinnangulist veamäära olulisuse lävega (2%) ning hindame vigade läbivust.
- Võtame oma arvamustes arvesse nii neid hinnanguid kui ka muud asjakohast teavet, nagu aasta tegevusaruanded ja teiste välisaudiitorite aruanded.
- Faktide õigsuse tagamiseks arutame kõik leiud läbi nii liikmesriikide ametiasutuste kui komisjoniga.

Milline on meie auditi käsitusviis ja metoodika taaste- ja vastupidavusrahastu kulutuste korrektsust käsitleva kinnitava avalduse jaoks?

- Esitame taaste- ja vastupidavusrahastu kulutuste korrektsuse kohta eraldi arvamuse, mis moodustab osa meie kinnitavast avaldusest ELi eelarve kohta. Selle põhjuseks on asjaolu, et meie arvates on taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamismudel erinev ja tegu on ajutise instrumendiga. Kõnealuse arvamusega püüame anda piisava kindluse maksete kohta ja esitada kinnitavas avalduses sellele arvamusele tuginevat üksikasjalikku teavet (vt [joonis 31](#)).
- Suurem osa meie kindlusest tuleneb substantiivsest testimisest ning järelevalve- ja kontrollisüsteemide hindamisest. Meie kindlust täiendavad aasta tegevusaruanded, iga-aastane haldus- ja tulemusaruanne ning siseauditi talituse aruanded.
- Meie tegevus on kooskõlas rahvusvaheliste auditistandarditega ning sellega tagatakse, et meie auditiarvamus tugineb piisavale ja asjakohasele auditi tõendusmaterjalile.

Joonis 31. Auditiarvamus

Allikas: kontrollikoda.

Allikas: kontrollikoda.

Kõik meie väljaanded on saadaval meie veebisaidil eca.europa.eu.

AUTORIÕIGUS

© Euroopa Liit, 2026

Euroopa Kontrollikoja taaskasutamispoliitika on kehtestatud [Euroopa Kontrollikoja otsusega nr 6–2019](#) avatud andmete poliitika ja dokumentide taaskasutamise kohta.

Kui ei ole märgitud teisiti (nt eraldiseisvates autoriõiguse märgetes), on ELile kuuluv kontrollikoja sisu litsentsitud vastavalt [litsentsile Creative Commons Attribution 4.0 International](#) (CC BY 4.0). Reeglina on taaskasutamine lubatud, kui autoriõigustele on viidatud ja muudatused on ära märgitud. Kontrollikojale kuuluva sisu taaskasutajad ei tohi moonutada algset tähendust ega sõnumit. Kontrollikoda ei vastuta taaskasutamise tagajärgede eest.

Kui konkreetnes sisu, näiteks kontrollikoja töötajatest tehtud fotodel, on kujutatud tuvastatavaid eraisikuid, või kui see sisaldab kolmandate isikute teoseid, tuleb teil taotleda täiendavaid õigusi.

Kui luba on saadud, tühistab ja asendab see eespool nimetatud üldise loa ja osutab selgelt mis tahes kasutuspiirangutele.

Järgmiste fotode taaskasutamine on lubatud juhul, kui on ära märgitud autoriõiguste valdaja, allikas ja fotograafide nimed (kui need on ära toodud):

Lk 4: © Euroopa Liit, 2025, allikas: Euroopa Kontrollikoda.

Lk 82: © Euroopa Liit, 2025, allikas: Euroopa Kontrollikoda. Hoonete arhitektid: Paul Noël (1988) ja Jim Clemes (2003 ja 2013).

On võimalik, et ELile mittekuuluva sisu kasutamiseks või taasesitamiseks tuleb küsida luba otse autoriõiguse omajatelt.

tabeli 1 kujundamisel on kasutatud [Flaticon.com](#) ikoone. © Freepik Company S.L. Kõik õigused kaitstud.

Lk 19: © InfiniteFlow, [stock.adobe.com](#).

Lk 39: © Funtap, [stock.adobe.com](#).

Lk 43: © K.V, [stock.adobe.com](#).

Lk 49: © elgreko, [stock.adobe.com](#).

Joonise 31 kujundamisel on kasutatud [Flaticon.com](#) ikoone (vasakul üleval ja kaks ikooni all).

© Freepik Company S.L. Kõik õigused kaitstud. Kontrollikoda modifitseeris käiguikooni, © Ramziia, [stock.adobe.com](#).

Tööstusomandi õigustega hõlmatud tarkvara või dokumendid, nagu patendid, kaubamärgid, registreeritud disainilahendused, logod ja nimed, ei kuulu kontrollikoja taaskasutamispoliitika alla.

Domeeni europa.eu alla koondatud Euroopa Liidu institutsioonide veebisaitidel leidub linke, mis viivad muudele veebisaitidele. Kontrollikoda ei vastuta nende sisu eest ja soovib teil seetõttu tutvuda nende veebisaitide isikuandmete ja autoriõiguse kaitse põhimõtetega.

Kontrollikoja logo kasutamine

Kontrollikoja logo ei tohi kasutada ilma kontrollikoja eelneva nõusolekuta.

KUIDAS VIIDATA

Euroopa Kontrollikoda, „[2025. aasta ELi auditi lühikokkuvõte](#)“, Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2026.

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2026

HTML	ISBN 978-92-849-8114-4	ISSN 2812-1457	doi:10.2865/4847518	QJ-01-26-039-ET-Q
PDF	ISBN 978-92-849-8115-1	ISSN 2812-1457	doi:10.2865/1123489	QJ-01-26-039-ET-N
PRINT	ISBN 978-92-849-8116-8	ISSN 2812-1465	doi:10.2865/1236790	QJ-01-26-039-ET-C

Lühidalt „2025. aasta ELi auditi lühikokkuvõttest“

2025. aasta ELi auditi lühikokkuvõttes esitatakse ülevaade meie 2025. aasta aastaaruannetest ELi üldeelarve ja Euroopa Arengufondi kohta, milles me esitame oma kinnitava avalduse raamatupidamise aastaaruannete usaldusväärsuse ning nende aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Käsitlesime ka taaste- ja vastupidavusrahastut ning esitame eraldi arvamuse selle kulutuste seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. ELi auditi lühikokkuvõttes esitatakse meie peamised leiud ELi eelarve ja Euroopa Arengufondi tulude ja peamiste kuluvaldkondade kohta, ning leiud, mis on seotud eelarve haldamise ja finantsjuhtimisega.

Aruannete täistekstid on kättesaadavad meie veebisaidil eca.europa.eu.

Euroopa Kontrollikoda on ELi sõltumatu välisaudiitor. Teavitame ELi poliitikakujundajaid ja seadusandjaid riskidest, anname neile kindlust, juhime tähelepanu puudustele ja heale tavale ning nõustame ELi poliitika ja programmide juhtimise parandamise alal. Oma tööga tagame ELi kodanikele teabe nende raha kasutamise kohta.

EUROOPA
KONTROLLIKODA

Euroopa Liidu
Väljaannete Talitus